BOSTON PUBLIC LIBRARY
CHIEF OF BOOK SELECTION DT
REFERENCE DIVISION
COPLEY SQ BOSTON MASS

MAKE EVERY PAY DAY
BOND DAY
Join The Pay-Roll
* SAVINGS PLAN *

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. SVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

DARBININKAS
Lithuanian Semi-Weekly Newspaper
Published every TUESDAY and FRIDAY
366 Broadway, S. Boston, Mass.

VOL. XXVII — No. 43. TEL. SOUth Boston 2680 ANTRADIENIS (Tuesday) BIRŽELIS (June) 9 D., 1942 M. TEL. SOUth Boston 2680 FIVE CENTS

DABARTIES BILDESIUOS

Brooklyno komunistų "Laisvė" birželio 5 d. laidoje rašo:

"Harry Bridges, jūrininkų unijos vadas, sušilęs darbuojasi, kad sumušti Hitlerį.

"Tuo tarpu prokuroras Biddle taipgi sušilęs darbuojasi, kad Bridgesą išdeportuoti. Net apsilenkiama su taisyklėmis, idant tik greičiau tą unijų vadą išvežti iš Amerikos".

Komunistai tokiais raštais nori įtikinti savo skaitytojus, kad Bridges yra didvyris, patriotas, o prokuroras Biddle yra šalies neprietelius. Tas pats laikraštis rašo, "kad niekas taip puikiai nepasitarnauja Hitleriui šiuo laiku, kaip jo (suprask Biddle. Red.) šis žygis prieš Harry Bridges". Tai nesąmonė.

Komunistų laikraštis neginčija, kad Harry Bridges yra komunistas ar komunizmo simpatizatorius. Kominternas duoda įsakymus komunistams visose šalyse, kaip ir ką veikti ir jie tų įsakymų aklai laikosi. Komunizmo tikslas sugriauti santvarkas šalyse ir įkurti komunizmo diktatūrą.

Taigi prokuroro Biddle žygis yra ne pasitarnauti Hitleriui, kaip sako komunistų laikraštis, bet pasitarnauti savo šaliai. Jis padarė pirmą žingsnį, kuris gali nustatyti Komunistų partijos ir jos narių legalį stovį šioje šalyje. Jeigu Bridges advokatai išlaikys savo padarytą pareiškimą, kad jie Bridges deportavimo bylą kels į J. V. Aukščiausįjį Teismą, tai tas teismas turės išspręsti Komunistų partijos siekius ir tikslą.

Jeigu aukščiausis teismas pripažintų, kad Komunistų partija, nuo jos pradžios 1919 m. "iki dabartinių laikų", siekia revoliucijos keliu nuversti valdžią ir pasigrobti valdymą į savo rankas, tai Bridges, kartu su kitais tos partijos sveturgimiais nariais galės būti deportuojami.

Senatorius Reynolds iš North Carolina nori, kad Senatas įstatymu panaikintų Komunistų partiją, Nacių bundą ir kitas organizacijas, kurios savo siekiais yra priešingos šios šalies santvarkai.

Mirė Kun. Walsh

Chelsea, Mass. — Šeštadienį, birželio 6 d. mirė kun. Thomas A. Walsh, 81 m. amžiaus, Our Lady of Grace parapijos ilgametis klebonas.

Laidojamas antradienį, birželio 9 d.

Nuskandino Nacių Laivą Jūros Kautynėse

Londonas, birželio 8 — Britų patruliuojantis mažas laivas susikirto su nacių "didesne laivyno jėga" Belgijos pakraštyje. Britų torpedinis laivas nuskandino 600-tonų nacių torpedo laivą.

J. E. Kardinolas Minėjo 58 Metų Kunigystės Sukaktį

Boston, Mass. — J. E. Kardinolas O'Connell pirmadienį, birželio 8 d. minėjo savo 58 metų kunigavimo sukaktį. Jo Eminencija atnašavo šv. mišias koplyčioje ir atlieka savo pareigas.

Pereitą lapkričio mėnesį J. E. Kardinolas minėjo 39 metų sukaktį, kaip buvo pakeltas į Kardinolų Kolegiją.

Hitleris Buvo Nuvykęs Suomijon

Londonas, birž. 8 — Oficialiai iš Berlyno skelbia, kad Hitleris buvo nuvykęs Suomijon pasveikinti suomių karo vadą Mannerheimą, jo 75 metų gimtadienio proga. Kartu su Hitleriu buvo nuvykęs ir feldmaršalas Wilhelm Keitel.

Sakoma, kad pasikalbėjimuose su nacių vadais dalyvavęs ir Suomijos prezidentas Risto Ryti.

Kaikas spelioja, kad Hitlerio žygis Suomijon buvo ne vien pasveikinti Suomijos karo vadą, bet gali būti ir karo sumetimais. Hitleris galįs pradėti smarkesnius veiksmus šiauriniame Rusijos fronte, ypač prieš Murmansko uostą, kuris yra svarbus tuo, kad per jį Rusija gauna pagalbą nuo sąjunginiinkų.

Smarkus Lietus Su Perkūnėliu Padarė Daug Nuostolių

Sekmadienį, birželio 7 d. Bostono apylinkėje smarkus lietus ir perkūnija padarė daug nuostolių. Daug namų rūsių užliejo, žaibas trenkė į keletą namų; užmušė vieną Bostono advokatą ,būtent, James T. Pugh. Kaikur nutraukė telephonų ir telegraphų vielas.

Po apie 2,150 kartų nacių puolimo ant Maltos salos, Vidužemio jūroje, kuri randasi britų valdžioje ir yra viena iš stipriausių karo bazių, saugojanti ašies valstybių karo judėjimą tarp Europos žemyno ir Afrikos, paliko gatvės pilnos griuvėsių, pilnos įvairiausių akmenų, vielų, gelžgalių. Kad ir apgriauta Maltos rezidencija, bet ji vis savo pareigose.

Susitarė Dėl Algos Amerikos Kareiviams

Washington, D. C., birželio 8 — Jung. Valstybių Kongreso atstovai ir senatoriai susitarė, kad paprastiems kareiviams ir jūreiviams būtų mokama $46.00 algos mėnesiui, o pirmos klasės kareiviams ir jūreiviams $52.00.

Dabar Kongresas turės formaliai priimti tą sumanymą. Jeigu Kongresas priims ir Prezidentas pasirašys, tai kareiviams ir jūreiviams bus pakeltos algos. Vietoj dabar mokamų $21 per keturius pirmuosius mėnesius ,o po to $30, jie gaus $46.00.

Prezidentas Įspėja Japoniją Dėl Vartojimo Dujų

Washington, D. C., birž. 8 — Šiomis dienomis Prezidentas Rooseveltas pareiškė, jog jis gavęs žinių, kad Japonija vartoja nuodingas dujas Kinijoj.

Jeigu japonai nesiliaus tai darę, tai nuodingos dujos bus pavartotos prieš japonus. Valstybės Departmentas yra pareiškęs, sako Prezidentas, kad nuodingų dujų vartojimas prieš kiniečius bus laikomas žygiu prieš Jung. Valstybes.

Britai Vėl Bombardavo Prancūzijos Pakraščius

Londonas, birželio 8 — Pereitą šeštadienį Britų lėktuvai vėl bombardavo miestus okupuotoje Prancūzijoje. Bombardavo geležinkelio kiemą arti Caen, ir paleido šūvius į traukinį Montdidier miestelyj, 21 mylia nuo Amiens. Taipgi bombardavo vienintėlį aerodromą Olandijoj, 70 mylių nuo Amsterdam.

Tuo pačiu laiku Vokietijos nacių lakūnai parodė mažai gyvumo virš Britanijos. Tik keletą žmonių užmušta ir padaryta kiek nuostolių gyvenamiems namams.

Šeštadienio naktį britai bombardavo Essen, didžiausią Vokietijos submarinų bazę. Padegė prieplauką. Ties Belgijos pakraščiais įvyko tarp Britanijos ir Vokietijos laivų susirėmimas.

Sevastopolis Atsilaikė

Maskva, birž. 8 — Vokietijos naciai smarkiai puolė Sevastopolį, Kryme, iš oro ir ant žemės. Kaip žinoma tas miestas yra nacių apsuptas, bet raudonieji tebesilaiko. Tai paskutinioji sovietų tvirtovė Kryme.

Naciai per tris dienas bombardavo tą miestą, bet nieko nelaimėję, o tik pralaimėję nemažai žmonių ir praradę daug karo medžiagos.

Sovietų žinios praneša, kad per pereita savaitę naciai prarado 528 lėktuvus, o tuo pačiu kartu raudonieji rusai prarado 151 savo lėktuvą.

Vokietijos naciai norį būtinai užimti Sevastopolį, kad prašalintų pavojų eiti per Kerč sąsiaurį į Kaukazo aliejaus laukus.

Japonai Apšaudė Du Australijos Miestus

Sąjunginiinkų Centras, Australijoj, birželio 8 — Japonijos submarinai, pasinaudodami tamsa, išplaukė į pakraščius ir apšaudė Sydney ir Newcastle miestus. Tačiau didelių nuostolių nepadarė. Tik keletą žmonių užmušė.

Nugalėtas Japonijos Laivynas Turėjo Pasitraukti

Washington, D. C., birželio 8 — Dėl Midway salos tarp Jung. Valstybių karo jėgų ir japonų įvyko smarkūs susirėmimai. Amerikos oro ir laivyno jėgos uždavė japonams tokį skaudų smūgį, kad jie turėjo pasitraukti iš kovos lauko.

Šis Suvienytų Tautų karo jėgų laimėjimas Pacifiko vandenyne gali nulemti karą Pacifike. Admirolas King sako, kad japonai buvo sutraukę dideles laivyno jėgas, kad užimti Midway salą. Japonai turėjo didelius nuostolius.

Midway sala yra svarbus strateginis punktas Pacifike. Suvienytos Tautos to punkto priešui neužleis. Daroma išvados, kad japonai, puldami Midway ir Alaską, nori atkirsti susisiekimą su Rusija.

Suvienytų Tautų karo jėgos nuskandino daug japonų karo laivų.

Biddle Atmetė Prašymą Pernagrinėti Bridgeso Bylą

Washington, D. C., birželio 8 — Jung. Valstybių prokuroras Francis Biddle atmetė Harry Bridges advokatės Mrs. Carol King prašymą pernagrinėti iš naujo Bridges deportavimo bylą.

Vadinasi, prokuroras Biddle laikosi savo sprendimo, kurį jis yra padaręs, būtent, kad Bridges turi būti deportuotas.

RAUDONIEJI TEBESILAIKO VALDŽIOS VIETOSE

Daromos Pastangos Juos Prašalinti

Washington, D. C., birželio 8 — Nežiūrint J. V. vyriausiojo prokuroro Francis Biddle sprendimo Harry Bridges byloje, jog Komunistų partija dirba, kad nuversti Jung. Valstybių valdžią jėga ir smurtu, tūkstančiai komunistų ir komunistų pasekėjų tebesidžiaugia socialiu užtikrinimu imdami iš valdžios algas.

Gerai informuoti oficialūs sluoksniai pranašauja, kad iš 4112 užimančių federalius darbus didele dauguma jų bus prašalinti tarp - departmentalio komiteto, Prezidento Roosevelto sudaryto, peržiūrėti visas įtariamųjų bylas.

Kaip žinoma, kiek laiko atgal Dies komitetas įdavė 4112 asmenų sąrašą, kurie buvo įtariami kaipo komunistai arba komunistų pasekėjai, kurie dirba valdžios įstaigose. FBI padarė investigaciją, ir dabar kiekvieno asmens byla bus peržiūrėta atskirai.

Atstovo Martin, Dies, Atstovų Buto komiteto pirmininko, neatlaidus reikalavimas prašalinti iš darbų komunistus ir kitus subversyvius asmenis, nenuėjo niekais. Kaikurie iš įtariamųjų, turėjusių gerai apmokamus darbus, patys pasitraukė, bet dauguma jų tebesilaiko įsikibę, ir laukia kol jie bus išmesti.

Prezidento Roosevelto paskirtas komitetas, kurio pirmininku yra John J. Dempsey, vidaus reikalų pasekretorius, paruoš apie įtariamuosius raportą, kurį jis įteiks Kongresui prieš birželio 30 d. š. m.

Neabejojame, kad su laiku valdžios įstaigos apsivalys nuo nepageidaujamo elemento, kuris yra pražutingas šiai šaliai.

4 GALIONAI SAVAITĖJE– PAGRINDINĖ KVOTA

Washington, D. C., birželio 8 — Joel Dean, OPA kūro racionalizacijos administratorius, pareiškė, kad pagrindinė gasolino kvota bus 4 galionai savaitėje.

"B" kuponus gaus tik tie, kurie įrodys, kad jiems automobiliai yra būtinai reikalingi biznyj, kad jie sudarė taip vadinamą "pool" t. y. nemažiau kaip 4 asmenys važiuos į darbą vienu automobiliu, arba kad nėra kito susisiekimo nuvykti į darbą.

Visi gaus "A" korteles. Tos kortelės turės 38 kuponus, kiekvienas geras dėl 4 galionų gasolino. "B" kortelė su 16 kuponų bus gera trims mėnesiams. "C" kortelės turės 96 kuponus.

Automobilių savininkai arba vairuotojai negalės gauti "extra" gasolino, nes pardavėjai negalės parduoti be kuponų. Jeigu jie parduos kam nors be kuponų, tai jie patys su laiku nebeturės gasolino, nes ir jie be kuponų negaus gasolino iš pristatytojų. Be to, už nesilaikymą patvarkymo gali būti baudžiami iki $10,000 piniņės bausmės, arba vieniem metam į kalėjimą, arba abiem bausmėm.

Prieš liepos 1 d. kiekvienas gasolino pardavėjas turės padaryti gasolino inventorių. Tą dieną, kada racionalizacija prasidės, jis turi pranešti racionalizacijos tarybai po priesaika, kiek jis turi gasolino.

Ekspliozija Parako Dirbtuvėje

Žuvo Apie 30 Darbininkų

Elwood, Ill., birželio 8 — Pereitą penktadienį įvyko ekspliozija Elwoodo parako dirbtuvėse. Užmušta apie 30 darbininkų ir apie 60 sužeista. Sprogimas buvo jaučiamas 100 mylių aplinkumoje.

Elwoodo amunicijos dirbtuvės užima 23 kvadratinių mylių plotą. Jose dirba apie 10,000 darbininkų. Nuo trenksmo šimtai langų išbyrėjo.

Vedamas tyrinėjimas.

Britų Komunistai Pažaboti

Londonas, birželio 8 — Anglijos valdžia, prasidėjus karui, uždarė komunistų laikraštį 'Daily Worker'. Komunistai tikėjosi dabar, kada Rusija yra Anglijos - Amerikos sąjungininkė, vėl gauti leidimą tą laikraštį leisti. Tačiau Herbert Morison, Anglijos vidaus reikalų ministeris, atsisakė nuimti tam komunistų laikraščiui draudimą.

Komunistų atstovas Gallacher prašė valdžios leisti pasakyti nors kalbą per radio apie tą laikraštį. Bet leidimo negavo.

Taigi visos komunistų pastangos nuėjo niekais. Anglijos valdžia gerai supranta komunistų siekius. Ji žino, kad komunistai dirba tik komunizmui.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

KARO BONŲ RIBA Iždo Departmento Sprendimu DVIGUBAI PADIDINTA

Fraternalės organizacijos, savitarpinės pašalpos skyriai, moterų skyriai ir panašios įstaigos, dabar gali investuoti $100,000. per metus laiko į Jung. Valstybių Karo Bonus, Serijos F ir G, pagal pranešimą Iždo Sekretoriaus Henry Morgenthau, Jr.

Šis naujas patvarkymas pradeda veikti liepos 1 d. Jis buvo padarytas todėl, kad daugelis tų organizacijų, kurios atidėjo numatytą statybą ligi karo pabaigos nusprendė tuos pinigus įdėti į Karo Bonus.

Iždo oficialai pabrėžia, kad šie Bonai nėra naujos Serijos leidinys. Ši $100,000 riba ant turtų (holdings) tęsis per kalendoriško meto laiką ir apima šiuos 1942 m. Galima įgyti $25, vertės Serijos F Boną už $18.50. Serijos G Bonai parduodami nuo $100.

Nebus pakeitimo dabartinės ribos iš $5,000. nustatyta kaipo asmenų normą dėl Serijos E Bonų bile kokiais kalendoriškais metais.

Serijos E Bonai gali būti registruojami tiktai asmenų vardais; bet Serijos F ir G dėl didesnių investorių gali būti registruojami vardais turtų globėjų, organizacijų, korporacijų, neįkorporuotų įstaigų, darbo unijų ir kitų grupių, kaip ir asmenų vardais.

Serijos F Bonas yra 12 metų priaugimo Bonas, išleistas pagal "discount basis" — 74% subrendimo kainos. Jeigu bus išlaikytas 12 metų, tai Bonas ims nuošimtį, kuris bus lygus 2.53% per metus priskaityta prie perkamos kainos ir užskaitomas 2 sykius per metus.

Serijos G Bonas yra 12 metų einamosios įplaukos Bonas išduotas arba perkamas pagal pilną vertę, ir duoda 2.5% per metus laiko, kurie yra mokomi 2 syk per metus su Iždo čekiu. Naujas apribavimas dėl turtų (holdings) iš $100,000. per vienus kalendoriškus metus Serijoj F arba G, arba abiejose, yra pirkimo kaina (cost price) bet ne subrendimo verte (maturity value).

Iždas pabrėžia, kad tūkstančiai asmenų, korporacijų, darbo unijų ir kitų organizacijų šiais metais jau nupirko ligi $50,000. dabartinė riba dėl kiekvieno kalendoriško meto. Pagal naują patvarkymą šie Bonų pirkėjai galės nupirkti dar už $50,000 per liekamuosius 6 mėnesius šių metų nuo liepos 1 d., ligi gruodžio 31 d., 1942 m.

Nuskandino 24 Laivus

Pereitą savaitę Ašies submarinai nuskandino 24 Suvienytų tautų prekybinius laivus. Daugiau kaip 880 gyvybių išgelbėta, daugiau kaip 105 žmonės nuskendo ir 44 žuvo.

Nuskandino 10 Jung. Valstybių laivus, septynius Britų, tris norvegų, vieną Brazilijos, vieną Panamos, vieną olandų ir vieną nežinomos sąjungininkės.

Kongresas Už Karo Paskelbimą Balkanams

Washington, D. C., birž. 8 — Kongresas vienbalsiai nutarė paskelbti karą Vengrijai, Bulgarijai ir Rumūnijai, kurios dabar yra Vokietijos talkininkės.

Suardė Tiltą Timor Saloje

Melbourne, Australija, birželio 8 — Suvienytų tautų bomberiai pereitą šeštadienį dviem atvėjais puolė Timor salą, kur suardė tiltą ir barako namus, praneša iš gen. MacArthur centro.

Naciai Gaminsią Gumą Iš Pienių

Berlynas, birž. 8 — Vokiečių radio skelbia, jog Vokietija auginanti pienias (dandeloins), kad iš jų syvų pasigamintų gumos.

Submarinai Vėl Nuskandino 2 Laivus

Jung. Valstybių laivynas praneša, kad priešo submarinai nuskandino vidutinio didumo Amerikos prekybinį laivą Atlantike ir norvegų prekybinį laivą Caribbean jūroje. Kartu su laivais nuskendo apie 24 žmonės.

Kiek Yra Sveturgimusių Šioje Šalyje

Neseniai išleistos Cenzos Biūro skaitlinės parodė, kad skaitlius sveturgimusių baltų gyventojų Jung. Valstybėse sumažėjo 18.4% nuo 1930 m. iki 1940 m.

Per tą laiką mažai žmonių atvyko į Jung. Valstybes iš kitų šalių; kaikurios šalys Europoje sulaikė išvykimą savo tautiečių iš šalies; mūsų kvotos įstatymai ir karas Europoje prisidėjo prie mažesnės imigracijos. 47,000 asmenų daugiau išvyko iš šios šalies, negu čia atvyko. Ir mirties rata tarpe svetimtaučių šioje šalyje buvo labai aukšta gal todėl, kad kaikurios grupės turėjo gerą skaitlių senųjų gyventojų.

Cenzos Biūras užrekordavo net 11,419,138 sveturgimusius 1940 m. 1930 m. skaitlius buvo 13,985,-405.

Kaslink pilietybės, net 63.5%, arba 7,250,252 sveturgimusių, tapo naturalizuoti ir 3,343,914 buvo ateiviai. Cenzos skaitlinės parodė, kad net 825,072 asmenys nepristatė informacijų apie pilietybę, bet manyta, kad tie buvo ateiviai, kas sudaro 4,168,-386 ateiviams šioje šalyje 1940 m.

Spalių 31 d., 1941 m. Teisingumo Departamentas pranešė, kad 4,921,439 asmenys užsiregistravo kaipo ateiviai po Ateivių Registracijos Įstatymu iš 1940 m.

New Yorke buvo daugiausia ateivių — 1,820,-006; Illinois antroj vietoj su 699,742 ir Pennsylvanija trečioj su 646,759.

North Dakota turėjo aukščiausią nuošimtį naturalizuotų piliečių, iš 74,-272 sveturgimusių 58,934 buvo naturalizuoti piliečiai. FLIS.

Dėdės Samo tankų būrys manievruoja per Kalifornijos laukus. Šios rūšies bandymai daug duoda įgudimo, kaip panašiais atvejais elgtis karo fronte.

Žinios Iš Pavergtos Lietuvos

Naciai Sušaudė 4 Žmones Vilniuje

• "Kauener Zeitung" deda tokį Vilniaus lauko komendanto pranešimą: "Už vogimą vokiečių kariuomenės nuostoliui 1942 m. vasario 7 d. sušaudyti:

1) Sudejko Stanislav, Vilnius, Ukmergės g. 52 butas 11; 2) Kovalenski Josef, Vilnius, Kalvarijos g. 16 butas 2; 3) Scut Alex, Vilnius, Antakolis 13 butas 1; 4) Kaminski Stanislav, Vilnius, Markučių g. 21 butas 4".

Skelbimo data: 1942 m. vasario 19 d. ,o laikraštyje paskelbta vasario 21 d.

• 'Deutsche Zeitung im Ostland' rašo, kad Vokietijos reicho komisaras paskyręs Dr. Olschinka laikinu 'Ostlando' ūkio rūmų vedėju.

Kaip jau buvome rašę, į steigiamus ūkio rūmus turės įstoti visos "Ostlando", taigi ir Lietuvos, ūkinės organizacijos bei verslininkai.

• Nuo karo veiksmų kovo mėn. Vilniuje sužeistas vysk. M. Reinys; kun. Čibiras ir daug civilių gyventojų užmušta.

Lietuvos Agronomų Suvažiavimas

• Vasario pabaigoje Kaune buvo sušaukti Lietuvos Žemės Ūkio Rūmų agronomai, kuriems buvo išdėstyti planai dėl pavasario laukų darbų. Šiame suvažiavime Vokietijos generalinis komisaras von Renteln pasakė kalbą, kurioje išsireiškė, kad kova einanti ir dėl "lietuvių egzistencijos šiame krašte". Agronomai esą tokie pat kariai, kaip ir kovotojai fronte. Pasak komisaro, pagal tai, kiek kiekviena tauta prisidėsianti prie karo vedimo, tokią vietą ji gausianti "naujoje Europoje". Agronomai turį ūkininkams išaiškinti, kodėl karo metu reikią daugiau gaminti ir kodėl nieko neturį būti pardavinėjama "juodoje biržoje". Jeigu ūkininkas negalįs nusipirkti visų reikalingų reikmenų, tai tenką atsiminti, jog dabar vietoje pasagų ir plūgų esą gaminami pabūklai ir granatos.

Pagaliau vokiečių komisaras nurodė į "vis didėjančią komunistų įtaką anglų politikoje". iš ko sekančios aiškios išvados tiems, kurie "plaukioja anglų vandenyse". Vadinas, naciai pripažįsta, kad ir Lietuvoj laukiama Anglijos - Amerikos laimėjimo.

Po vokiečių komisaro kalbėjo prof. dr. Kassnitz, reicho komisariato "Ostlande" gamybos skyriaus vedėjas. Iš jo kalbos sekė, jog vokiečių tikslas esąs pasiekti, kad žemės ūkio produktų aprūpinime 'Europa būtų nepriklausoma'. Javų esą pagaminama pakankamai, bet stingą pašaro. Todėl referentas plačiai dėstė, kad 'Ostlandas' esąs 'idealinis kraštas' bulvėms auginti. 'Klaidingai' esą manoma, kad derliui pakelti reikią tiktai mineralinių trąšų, kurių 'dėl transporto sunkumų' nesą galima atsivežti. Reikią 'pagerintomis moderninėmis priemonėmis' geriau įdirbti dirvą. Bulvėmis apsodintą plotą Lietuvoje esą numatyti šiemet padidinti 25%. Bulvėmis reikią šerti gyvulius, ypač penėti kiaules. Šios galinčios būti auginamos tiktai lašininės. Reikią didinti pieno, daržovių ir tt. gamybą.

Toliau vokiečių profesorius pastebėjo, kad ūkininkai ne visa ką galį nusipirkti, kas jiems reikalinga, bet reikią pasidėti pinigą geresniems laikams. Ūkininkas turįs žinoti, kad 'šis pinigas (t. y. vokiečių markė) visuomet yra saugus'. Kas nepristatysiąs paskirto žemės ūkio produktų kiekio, tas ateityje negausiąs mašinų, geležies ir tt. Taip pat 'reprivatizuojant' žemės ūkį, būsią žiūrima, ar ūkininkas stropiai atliko gaminių pristatymo prievolę.

Vėliau kalbėjo žemės ūkio generalinis tarėjas agr. J. Petronis. J[illegible] išvadžiojo apie [illegible] gumą padidinti žemės ūkio produktų gamybą. Pereitą rudenį žiemkenčių buvę pasėta 20% daugiau nekaip 1940 m. Tarėjas ragino bulvėmis apsodintą plotą padidinti nuo 178,-000 hektarų iki 250,000 ha. Cukrinių runkelių plotą reikią padidinti nuo 14,-500 ha. iki 18,000, nes cukraus iš niekur nebūsią galima įsivežti. "Jo turėsime tiek, kiek patys pasigaminsime". Linų pasėlių plotas vėl turįs pasiekti tas pačias normas, kaip ir prieš bolševikų okupaciją, t. y. 96,000 ha. Pagaliau, reikią šiais metais daugiau pasigaminti gyvulių pašaro. Šį pavasarį būsiąs propaguojamas geresnis dirvos įdirbimas. Būsiančios ir "toliau dedamos pastangos" gauti žemės ūkio mašinas ir kitokius padargus. Mineralinių trąšų šiemet nebūsią galima gauti.

• Gegužės 27 d. turįs įvykti visuotinas Lietuvos gyventojų surašymas. Surašymas neapimsiąs vokiečių karių, civilės administracijos valdininkų ir Lietuvoje laikomų sovietų karo belaisvių.

• Reicho komisaras išleido įsakymą, pagal kurį visi "Ostlando" gyventojai turi gauti specialius leidimus darbą gauti. Kas neturės liūdijimo, bus baustas pinigine bauda arba net kalėjimu iki šešių mėnesių.

DRAFTO ATIDĖJIMAS REKOMENDUOTAS MAINIERIAMS

Vyrai, kurie yra drafto amžiaus ir kurie užsiėmę anglių industrijoj "kritiškais darbais", bus laikinai sulaikyti nuo karinės prievolės, nes jie skaitomi kaipo "reikalingi vyrai", pagal memorandumo pateikto valstybių direktoriams tautinio direktoriaus Major General Lewis B. Hershey. Geležinkelių darbininkai paskirti į šią kliasą irgi.

"Anglies produkcija yra reikalinga karo pastangoms", pareiškė Generolas Hershey. "Šio karo pastangos reikalauja visapusinį industrijos išsiplėtojimą, nes kuras yra visur reikalingas.

"Trūkumas darbininkų šioj industrijoj yra pasekmė greito išsivystymo šių darbų, ir trūkumas "rankų darbininkų atsirado todėl, kad sumažėjo mechaniški įtaisymai. Ši industrija irgi reikalauja vyrų, kurie fiziniai atitinka šiems darbams. Anglies kasyklų sąlygos ir praktika ne visur ta pati, taigi darbininkai iš vieno distrikto netinka dirbti kitam distrikte pakol nepereina tam tikrą treniravimo periodą".

General Hershey surašė 62 užsiėmimus anglies industrijoje, kuriuos jis randa "kritiškais".

Jis pabrėžė, kad atidėjimas karinės prievolės asmens, kuris dirba anglies industrijoje arba geležinkeliuose turės būti nustatytas vietinio bordo (local board) pagal faktus, kurie bus asmens pateikti ir sąlygas vietinio rajono todėl, kad Parinktinės Tarnybos Įstatymas neleidžia atidėti karines prievoles grupių arba klasų dėl darbo priežaščių. Jis irgi primena, kad atidėjimas negali būti ilgiau negu 6 mėnesius, ir kad atidėjimas gali būti atšauktas, jeigu stovis registranto pasikeičia. FLIS.

BROCKERT'S
XXX Ale ir Stock Ale
IŠ KRANO IR BUTELIUOSE

Atėję į tavernus ar restoranus visuomet reikalaukite BROCKERTS populiaraus ir visų mėgiamą XXX ALE arba STOCK ALE. Tai alus, kurį visi mėgsta ir jo nori.

Jei turite kokias pramogas, kaip tai: — vestuves, krikštynas ar partes, visuomet užsisakykite populiarų BROCKERTS XXX ALE, kuriuo svečiai ir viešnios bus labai patenkinti.

60 ELLSWORTH ST., Worcester, Mass.
Telefonas Worcester, 5-4335

Brockert's ALE

BOSTON BRANCH
1410 Columbia Rd., South Boston
PHONE So. Boston 2271

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day. Labor Day, Thanksgiving and Christmas

— by —

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1870.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 8, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	$4.00	Amerikoje metams	$4.00
Domestic once per week yearly	$2.00	Vieną kart savaitėje metams	$2.00
Foreign yearly	$5.00	Užsieny metams	$5.00
Foreign once per week yearly	$2.50	Užsieny 1 kart sa-tėj metams	$2.50

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Mass.

Telephone SOUth Boston 2680

Principai, Ne Savanaudiški Interesai

Alijantų ofensyvai smarkėjant ir Ašies pajėgoms gerokai išsisėmus, vadovaujantieji pasaulio politikai pradeda jau kalbėti apie naują Europos santvarką. Daug tų sprendėjų yra pašauktų, bet maža teišrinktų. Faktinai tai tik trys sprendžiamieji balsai siekia nulemti pasaulio likimą: Amerika, Anglija ir Rusija. Jei būtų atsižvelgta į teisingumą, tai Amerika privalėtų turėti bent du balsu, nes tai jos lėšomis ir pasistengimu Alijantų padėtis tiek pagerėjo, kad jau gali ne tik apie ofensyvą kalbėti, bet ją ir pradėti. Tai įrodė pastarieji iš oro puolimai kai kurių Vokietijos miestų. Jei būsimoj taikos konferencijoj Amerika turėtų tiek įtakos, kiek ji savo milžiniška pagalba užsitarnavo, tai mažųjų tautų šansai nepriklausomybei įsigyti nebebūtų visiškai palaidoti.

Dėja, atsiranda labai stambių kliūčių. Rusijos imperializmas vėl atgijo ir siekia pasisavinti caro paveldėtas svetimas žemes. Bet kokią teisę turėjo carai savintis Pabaltės kraštą ir visas kitas šalis, kurias prievarta ir smurtu pasigriebė? Imperializmo šalininkai sakys, kad pavergėjas pats sau teisę pasidaro — pavergimo teisę. Kitais žodžiais, jų manymu, ginklo galia yra visų vyriausia teisė. Taip kalba imperialistai, kurių pasaulėžiūrą sovietai be atodairos jau pasisavino. Bet ką gi sako demokratija? Dėl kokių principų Amerika įstojo į pirmutinį pasaulinį karą? Dėl kokių principų ji ir dabar kovoja? Suprantama, kad jos siekis grynai demokratinis, dijametraliai priešingas imperialistų užsimojimams. Jei taip, tai kodėl kalbama apie tai, kad kai kurios buvusios valstybės dėl savo nepriklausomybės turėtų kiek nusileisti? Gerai suprantame, ką tais žodžiais norima pasakyti. Dėl nepriklausomybės kiek nusileisti reiškia ne ką kitą, tik visai jos atsižadėti. Aiškiau tariant, įeiti į Sovietų Sąjungos sąstatą, neva tai turint nieko nereiškiančią savivaldos iškabą, po kuria slepiasi gryniausios rūšies vergija. Jei demokratija, tiek kovojusi ir išsieikvojusi, prieitų prie tokio savo principų atsižadėjimo, tai tektų padaryti išvadą, kad ji, neva nugalėtoja, bet gi išeitų iš kovos tikra pralaimėtoja.

Jung. Valstybių kariai New Yorko Distrikte, pasirengę sutikti priešą. Panašiais karo pabūklais yra musodintas visas Atlantiko pakraštys. Tai priešlėktuvinė artilerijos patranka.

Lietuva Ir Konfederacijos

Kelis mėnesius atgal tam tikra rusų demokratinė grupė New Yorke ieškojo ryšių su Baltijos kraštų, Lenkijos ir Ukrainiečių veikėjais. Keliuose įvykusiuose pasitarimuose, tų kitų atstovų: lenkų, ukrainiečių, etc. buvo vienas, kitas ir tai daugiausia einančių ukrainiečių ir lenkų pareigas. Tik lietuviai šį kartą atsilankė skaitlingai ir, galima sakyti, jų skaičius išgelbėjo rengėjus, nes jie buvo pakvietę vieną antrą asmenį iš amerikiečių politikų, kuriems norėjo parodyti savo įtaką.

Vėliau tų pasitarimų rengėjai buvo saviškių išbarti ir apie juos seniai nieko negirdėti.

Beveik tuo pačiu metu kitam mieste ėjo pasitarimai su lenkais. Sako atsirado tarp lenkų net tokių, kurie Vilnių mums pripažįsta. (Norėčiau pamatyti baltą negrą!).

Tų pasikalbėjimų rezultatas nedidelis: lenkų delegatas atėjo pasveikinti mus lietuvius Nepriklausomybės Dienos minėjime, bet apie Vilnių užmiršo ką pasakyti. Mes atsidėkojame tuo pačiu gegužės 3 d. Reiškiu abejojimų dėl to revizito tikslingumo. Po to, kai Lenkijos Rada Narodova (oficiali įstaiga) padarė nutarimą, jog pripažįsta Lietuvą, bet be Vilniaus, gal nereikėjo eiti. Ten paskui dar teko išklausyti gen. Sikorskio žodžių, kuris pasakė: "lenkų karys lygiai tiek už Varšuvą, tiek už Vilnių ir Lvovą kariauja". Ir mūsų delegato perstatymas, kaip teko girdėti, gana keistai skambėjo — jis pavadintas Lenkų - Lietuvių Tarybos vicepirmininku. Ar tai nebus lenkų politiniai išnaudota? Kas tai per slapta diplomatija? Kokiais pamatais taip toli nueita?

Lenkai dabar tvirtina, jog Vilnius lenkų miestas, betgi net Želigowskis užgrobdamas jį, vadino Litwa Srodkowa. Srodkova tai ir būtų teisinga — reiškia Lietuvos centras-vidurys. Vienam savo propagandiniam leidinyj 'Polish Review", lenkai teigia: teisybė Vilnių statė Gediminas — lietuvis, bet tai buvo tiktai medinis Vilnius, o lenkai jį padarė mūriniu. Štai tau, motka, ir devintinės! Tai man svarbus lenkiškumo įrodymas. Visi miestai tame amžiuje buvo statomi mediniai, o vėliau, kuomet atsirado plytos, tai visi jas pradėjo vartoti — vieni kiek ankščiau, kiti vėliau. Kaip šukas, muilą ir viską kitą.

Bet grįžtu prie temos. Konfederacijos, federacijos, sąjungos. Mes, lietuviai, kodėl tai įsikalėm sau: maži, silpni ir būtinai turime kur tai pritapti prie stiprių. Bet kas tie stiprieji? Dairaus ir nematau. Kas kas, o Lenkija tai tikrai ne iš tų. Lenkija mėgsta skaičiuoti 35 mil. gyventojų, bet kiek iš jų lenkų? Pagaliau, kad ir tiek būtų ar tai pakankama jėga prieš abu net pavieniai kelis kartus už ją skaitlingesnius kaimynus. Tai ką gi mums siūlo toks apgynėjas? Realybė ką kitą sako, kad per tokią sąjungą greičiau galą gausime, nes tik įerzinsim dar stipresnius. Ne mes vieni taip galvojame. Štai tik ką išėjo iš spaudos Nr. 6/7 "Za Svobodu", rusų soc. revoliucionierių organas New Yorke. Ten Vadim Bulatov straipsny "Naujas vynas ir sena oda" rašo:

"Lenkija niekuomet neatsisakys ateityj praplėsti pradėtą federaciją (su Čekija) taip artimos jai praeityje Lietuvos linkmėn. Lietuva duoda jai išėjimą į jūrą, saugesnį nei Danzigo koridorius, — ypatingai dar todėl, kad ji (Lietuva) turės patraukti su savim dvi kitas respublikas, Latviją ir Estiją. Bet jei mes įsivaizdinsime sau ašį — Atėnai - Belgradas - Praha, Varšuva — dar pratęsta per Kauną-Rigą - Taliną iki Suomių įlankos, tai geografinė forma naujo viršvalstybinio kombinato priims dar daugiau nenormalias formas; tuo davesta iki logiško absurdo principas "linijos" junginio, nenormaliai ištiesto į ilgą ir stipriai suvystyto vystyklais į storį. Tai vėl dirbtinas "koridorius". Tas primena mums vieną iš nelaimingiausių Versalio diplomatijos idėjų: koks tai "sanitarinis kordonas" skiriantis Rusiją nuo Europos. Kaip čia negalvoti: "atsargiai ant pasisukimų". Naują vyną į seną odą nepilama! (mat, Rusijoje vynas laikomas ne bačkose, o susiųtose ožkų odose).

Jau pats šio straipsnio pasirodymas yra įspėjimu, kad tokio koridoriaus sovietai nepageidauja. Jei savo laiku sovietai apkaltino tris mažas Baltijos valstybes, jog jos tarp savęs, neva, blokavosi, ir tą paskaitė sau įžeidimu, tai kodėl dabar būtų kitaip? Tad kam mums rištis su bet kuo jėgos pamatais — jei ta jėga visvien mažiausios garantijos, kad ji tikrai bus pakankama, neduoda? Atbulai ta kombinacija siūlo mums aiškią pražūtį ir be to, einant į ją, jau iš anksto išsižadam Vilnijos. Tad laikas tokiems pasikalbėjimams dar neatėjo. Juk mums aiškiai ir nedviprasmiškai iš kelių oficialių autoritetu pareikštą — be Vilniaus! Ir lenkų visuomenė ne kitaip mano— nei vieno balso spaudoje už atidavimą Vilniaus lietuviams nematėm — priešingai tie oficialai diplomatiniai tylėjo ir tik spaudos puolami pagaliaus pasisakė. Ir, "Nowy Swiat", stovintis valdžios opozicijoje, gegužės 7 d., cituodamas tuos gen. Sikorskio žodžius, sako: "tai būtini žodžiai". Žodžiai, už kurių stovi visi lenkai. Visa lenkų tauta atmeta bet kokią diskusiją jų rubežių reikale. Dar toliau ji (tauta) atmeta net tokių diskusijų mėginimą".

Šia proga privesiu Prof. K. Pakšto brošiūros "Baltoskandija" recenziją. Vieton kritikos iš esmės, lenkų kritikas siūlo Profesoriui parašyti, apie Lietuvos darbininkus ir jų kovą prieš Voldemarą ir Smetoną. ("New Europe" Nr. 5, April, 1942). Tas kritikas kreipėsi ne sulig adreso — tą siūlomą darbą atlieka "Laisvė" ir Co.

Pagal tą pačią logiką, galima kritikui pasakyti: — po Tamstos, pone Kritike, kaip tik Tamsta parašyti Berezos - Kartusskos istoriją.

Tai vis mažmožiai, bet jie charakteringi lenkams, kurie turi du mąstus ir dvi logikas — vieną sau, kitą kitiems. Kol taip bus, tenka būti atsargiems.

Jonas Klajūnas.

Bet turime vilties, kad demokratijos šūkiai neveidmainingi; kad Amerika tvirtai stovi už pavergtųjų tautų išlaisvinimą, nežiūrint kurio plauko diktatoriai siektų iš naujo jas pavergti.

K.

K. Pakštas.

Lietuva ir Lenkija

(Nauja lenkų pažiūra į Lietuvą).

Dvi pažiūros į tautybės klausimą

Jeigu lenkai vokiškas pažiūras pakeistų į gražesnes švediškas, tai lietuvių ir lenkų sutarimui, draugystei ir net aiškiai sąjungai durys būtų plačiai atviros. Kaip Lenkija Vyslos baseine, taip Lietuva Nemuno baseine yra neardytini geografiški ir ekonominiai vienetai. Lenkija nemėgo jos padalinimų. Kaip gi ji gali tikėtis ,kad harmoningas Lietuvos istorinis (Lithuania Propria), geografinis, hidrografinis, ekonominis, kultūrinis ir etnografinis vienetas leistus į dalis suskaldomas, per vidurį rėžiais ar koridoriais išraižytas? Lietuvos idealas buvo ir pasiliks vėl sujungti į politinį vienetą Lithuania Propria ir Lithuania Minor. Iš šitų plotų ji gali kam užleisti tik pačias pakraštines, visai nutautėjusias ir nereikšmingas srytis ,kurių netekimas neardytų ekonominės ir etnografinės harmonijos. Ji nesiduos karpoma į lopinius. Prieš tai ji kovos kuomi tik galėdama. Tad visi, kurie nori lietuvių draugystės, pirmiausia turi pripažinti Lietuvos žemių čielybę.

Tuomet pasiliks tik vienas sprendimo laukiantis klausimas: stambios lenkiškos mažumos klausimas. Senoji Lietuva buvo plačios politinės ir kultūrinės tolerancijos valstybė. Šitos senos laisvųjų žmonių tradicijos gali būti atgaivintos naujų laikų formose, kurių artimiausį pavyzdį turime Suomijos konstitucijoj ir įstatymuose. Žmoniškai šnekant, juk Lietuva negali skriausti lojalių lenkiškai kalbančių savo piliečių... Pagal paminėtą Suomijos pavyzdį, vietose su žymia lenkiška mažuma visose valstybinėse įstaigose lenkų kalba turėtų būti leista vartoti lygiomis su lietuviška žodžiu ir raštu, mokyklose ir gatvėse. Šitos pažiūros laikosi daugelis Lietuvos demokratų ir žymių kultūros darbininkų. Vilniaus netekimas įsiutino daugelį kraštutinių elementų prieš Lenkiją, tad klaidų ir išsišokimų lietuviai yra padarę seniau ir 1939-40 m. Bet esam tikri, kad Lietuvos žemių sujungimas sugrąžins šaltą ir sveiką galvojimą. Mažai Lietuvai nėra jokio išrokavimo turėti prieš save Lenkiją, o dar kvailiau būtų erzinti lenkiškai kalbančius ir gana gausius Lietuvos piliečius ir ardyti vidaus vienybę.

Trumpai suglaudus: reikia, kad Lenkija žiūrėtų į Lietuvos čielybę panašiai, kaip Prancūzija į Belgiją ir Šveicariją, kaip Švedija į Suomiją. Gi Lietuva turi atsisakyti reikalauti iš lenkiškai kalbančių piliečių, kad jie skubiai pereitų į lietuvių kalbą, bet ji turi pasitenkinti vien politiniu jų lojalumu Lietuvos valstybei. Tuomet bus atviras kelias geram sutarimui ir bendram darbui daugely užsienio politikos, karo ir ūkio sričių. Kas nesikesina į Vilnių, tas negali būti didžiausiu Lietuvos priešu, o gi draugu tapti labai lengvai gali. Lietuva ir Lenkija turi bendrą kolosalio masto problemą: atgauti savo pajūrius ir įsistiprinti juose būsimiems amžiams.

Jei patys nesusitartume, kvieskime bešališkus ir draugiškus tarpininkus, kurių mes galėtume rasti aukštuose Vašingtono ofisuose ir Amerikos universitetuose. Jei prieš būsimas taikos derybas nesusitarsime, tai gali įvykti nepramatytų ir negeistinų reiškinių.

Kitos galimybės

Galimas daiktas, kad Vilniaus krašto likimas bus ne vienų lenkų ir lietuvių sprendžiamas. Rusija dar neatsisakė pretenzijų į tas dovanas, kurias ji gavo iš Hitlerio malonės 1939-40 m. Kitos šalys, kaip D. Britanija ir Amerika kariauja nė dėl naujų kraštų pasisavinimo, bet dėl savo ir kitų laisvės. Rusija viena nenori vien dėl laisvės kariauti: jai patiktų labiau suprantamas atlyginimas — naujų nekaltų kraštų aneksija. Rusija jau dabar avansu per savo advokatą Cripps'ą reikalauja, kad jai būtų užtikrinta bent Hitlerio dovanotos žemės už sovietiškus patarnavimus naciams 1939-41 m. Tai privertė susirūpinti ir Lenkijos premierą generolą Sikorskį, nes Stalino pageidavimus įvykdžius Lenkija nustotų daugiau pusės turėtų žemių ir beveik 14 milijonų gyventojų. Vašingtone gen. Sikorskiui labai aiškiai pažadėta, kad iki būsimų taikos derybų Amerika nepripažins jokių naujų užkariavimų, kaip Hitlerio, taip ir Stalino. Reiškia, Amerika laikosi aukštų principų ir laisvais žmonėmis neprekiauja. Leistina spėti, kad būsimose taikos derybose Rusija irgi sėdės už garbės stalo; ji bus gerokai nusilpnėjusi, bet jos jėgos vis dėlto galės būti net žymiai didesnės už Lenkijos. Gudams neturint savos valstybės, jų interesus atstovaus iš Maskvos įgalioti Sovietams patikimi gudai. Šiegi reikalaus sau visų gudiškai kalbančių sryčių, į kurias įeina Naugardukas, Gardinas, Balstogė ir daugelis kitų miestų ir miestelių. Gudai užsiprašys visų tų plotų, kuriuos jie prisijungė iš Lenkijos 1939 m. Tuose plotuose gyvena arti 5 milijonai žmonių, kurių tarpe pačių gudų gal bus arti trijų milijonų. Užsiprašyti galima ir daug ,bet normalinėse derybose, kur jėga nepatogu vartoti, gaunama mažiau negu užsiprašoma. Ką gaus gudai — sunku būtų atspėti. Jei etnografiniais argumentais taikos konferencija labiau patikės — tai Gudija gali gauti plotą su trimis milijonais gyventojų: su Dysna, Vileika, Naugarduku, Slonimu ar net Gardinu. Jei ekonominiai motyvai pasirodytų tuomet svarbesni, tai Gudijos vakarinė riba atsidurtų kur nors pusiaukely tarp lygaus didumo miestų: Vilniaus ir Minsko. Ligšiol Minsko, Gudijos sostinės, miesto su 230,000 gyv., padėtis buvo labai prasta ,nes jis buvo pačiame pasieny: vos 30 km. (18 mylių) nuo Lenkijos sienos. Tad jis neturėjo ekonominio užnugario iš vakarų šono. Plačiame Lietuvos ir Gudijos regione tėra tik du dideliu miestu ,dvi sostinės: Vilnius ir Minskas. Gana tiesiu geležinkeliu atstumas tarp jų yra apie 180 km. Tad abiem miestam lygiai palanki ūkio atžvilgiu riba būtų apie 90 km. į vakarus nuo Minsko. Tai būtų geležinkelio stotis Zaskevičiai, kuri Lietuvai teko pagal Maskvos sutartį 1920 m. Tadgi šituo atvėju Gudijai nuolaidą turėtų padaryti Lenkiją ir trupučiuką Lietuva.

(Bus daugiau)

LIETUVOS TREMTINIŲ SIBIRAN SĄRAŠAS

Žemiau talpiname iš Lietuvos išvežtų gyventojų Sibiran sąrašą, kurį surinko ir sutvarkė Lietuvos Raudonasis Kryžius. Šis sąrašas yra labai svarbus, nes iš jo Amerikoje gyvenanti giminės ar pažįstami galės sužinoti apie savuosius, nuo kurių dabar negauna jokių žinių.

Sąrašas sunumeruotas ir alfabetiškai sudarytas. Pirmiausia paduoda išvežtojo pavardę, vardą, o skliauteliuose tėvo vardą, išvežtojo amžius ir gyvenamoji vieta Lietuvoje.

(Tąsa)

2277. Dinsmonas, Raimundas (Aleksandras), 2 metų.

2278. Dismantienė, Valentina (Stasys), 25, tarnautoja, g. v. Tauragė.

2279. Dinsmonas, Jonas (Martynas), 44, ūkininkas, g. v. Drobunai, N. Radviliškis.

2280. Dinsmonienė - Ladygaitė, Marija, ūkininkė.

2281. Dinsmonas, Jonas (Jonas), 9 metų.

2282. Duda, Antanas (Jeronimas), gim. 1910, karininkas, Vilnius.

2283. Dirginčius, Vincas (Jurgis), 50, g. v. Pernovėja, Biržai.

2284. Dirginčienė - Dikavičiūtė, Mikalina (Feliksas), 37, mokytoja, g. v. Pernovėja.

2285. Dirginčius, Vytautas-Augustinas (Vincas), 11 metų.

2286. Dirginčius, Juozas (Vincas), 9 metų.

2287. Dirginčiūtė, Regina (Vincas), 7 metų.

2288. Dirginčius, Aloyzas (Vincas), 5 metų.

2289. Dirmeitis, Antanas, 30, tarnautojas, g. v. Kretinga.

2290. Diržienė - Ramanauskaitė, Stefa (Benediktas), gimus 1908, šeimininkė, Antakriemis, Obeliai.

2291. Diržys, Ričardas-Vilius (Antanas), 14 metų.

2292. Diržys, Algimantas (Antanas), 9 metų.

2293. Diržys, Vytautas-Aloyzas (Antanas), 11 metų.

2294. Dilys, Antanas (Antanas), 30, g. v. Mažeikiai.

2295. Dilienė, Amelija, šeimininkė.

2296. Dilytė, (Antanas), 4 mėnesių.

2297. Dymeckienė, Marija (Vladas), 62, ūkininkė, g. v. Piliakalnis, Bartininkai.

2298. Dymeckis, Kazys (Stasys), 44, ūkininkas, gyv. v. Piliakalnis.

2299. Dymeckienė, Halina (Zigmas), 37, šeimininkė.

2300. Dymeckis, Stasys (Kazys), 11 metų.

2301. Dymeckis, Zbignevas (Kazys), 8, g. v. Piliakalnis Bartininkai.

2302. Dimeckytė, Halina (Kazys), g. v. Piliakalnis.

2303. Dymšaitė, Kazė, knygininkė, g. v. Kražiai.

2304. Dyra, Aloyzas (Povilas), gim. 1914, mokytojas, g. vieta Daukniūnai.

2305. Dyškevičienė, Ona (Vincas), gim. 1902, slaugė, g. v. Rokiškis.

2306. Dmochauskas, Aleksandras (Aleksandras), 60, tarnautojas, g. v. Vilnius.

2307. Dmochauskienė, Elena, 66, šeimininkė, g. v. Vilnius.

2308. Dmochauskaitė, Halina, 29 metų.

2309. Dmochovskis, Jonas (Teofilius), 23, studentas, g. v. Kumečiai, Alytus.

2310. Dobronska, Juzefa (Vladas), gim. 1909, slaugė, Vilnius.

2311. Dobrošovskaitė, Viktorija (Julius), gim. 1889, siuvėja, Kaunas.

2312. Dobrovolskis, Jurgis (Viincas), 36, teisėjas, g. v. Kunilėnai, Bubleliai.

2313. Dobrovolskis, Jurgis (Jurgis), 8 metų.

2314. Dobrovolskis, (Jurgis), 6 metų.

2315. Dobrovolskis, (Jurgis), 4 metų.

2316. Dočkienė, Zuzana, 29, darbininkė, g. v. Linkuva.

2317. Dočkus, Bronius (Antanas), gim. 1918, kareivis, Vilnius.

2318. Dočkiūtė, Ksavera (Antanas), gim. 1912, tarnautoja, Vilnius.

2319. Dočkus, Vladas (Jurgis), 32, bedarbis, g. v. Kaunas.

2320. Doigočienė, Stefa, (Petras), 63, šeimininkė, g. v. Kedainiai.

2321. Domanski, Vladas (Stasys), 18, g. v. Vilnius.

2322. Domantas, Bronius (Kazys), 27, g. v. Vilkaviškis, Naumiestis.

2323. Domantienė, Ona, 20, šeimininkė.

2324. Domantaitė (Bronius), 3 metų.

2325. Domašaitis, Pranas, 42, tarnautojas, g. v. Panevėžys.

2326. Dombrova, Vytautas (Vincas), gim. 1905, karininkas, gyv. v. Linkaičiai.

2327. Dombrovienė, Domicelė, 30.

2328. Dombrova, Arvydas, (Vytautas), gim. 1937.

2329. Dombrovičienė, Teklė (Alfredas), 68, ūkininkė, g. v. Kačerginė.

2330. Dombrovskis, Adomas (Elijošius), 45, batsiuvys, g. v. Vilnius.

2331. Domeikienė - Jankauskaitė, Jadvyga (Juozas) 45, tarnautoja, g. v. Šeta.

2332. Domeika, Jurgis (Mykolas), 18, mokinys, Šeta.

2333. Domeika, Vladas (Mykolas), 15, mokinys.

2334. Domisevič, Jonas (Juozas), gim. 1904, vežikas, g. v. Vilnius.

2335. Dorickis, Vaclovas (Ignas), 47, tarnautojas, g. v. Kedainiai.

2336. Dorickienė, Margarita (Juozas), 41, akušerė.

2337. Dorickis, Vytautas (Vaclovas), 19, studentas.

2338. Dorickaitė, Rita (Vaclovas, 10 metų.

2339. Dorilienė, Ieva (Jonas), šeimininkė, g. v. Žerniškiai, Jurbarkas.

2340. Dovydaitė, Pijus (Matas), 42, technikas, g. v. Kaunas.

2341. Dovydaitis, Pranas, 40, pečkurys, g. v. Kaunas.

2342. Dovydaitienė, Jadvyga (Jonas), 26, darbininkė.

2343. Dovydaitytė , Birutė (Pranas), 4 metų.

2344. Dovydaitis, Pranas (Motiejus), gim. 1886, profesorius, g. v. Kaunas.

2345. Dovydaitienė, Marcelė (Vincas), 54, šeimininkė.

2346. Dovydaitis, Jonas (Pranas), gim. 1914, tarnautojas.

2347. Dovydaitis, Vytas (Pranas), gim. 1920, tarnautojas.

2348. Dovydaitytė, Laimutė (Pranas), gim. 1925, studentė.

2349. Davidavičiūtė, Mikalina (Juozas), 24, pirklys, g. v. Kaunas.

2350. Dovnas-Zapolskis, Česlovas, gim. 1889, ūkininkas, g. v. Vilnius.

2351. Dovna - Zapolskienė, gim. 1896, ūkininkė, g. v. Vilnius.

2352. Dovna - Zapolskaitė, Kristina (Česlovas), gim. 1930, g. v. Vilnius.

2353. Dovnaravičius, Kazys (Kazys), 27, darbininkas, g. v. Vilnius.

2354. Dovtortas, Balys (Mykolas), 30, darbininkas, g. v. Kaunas.

2355. Doždžė, Edvardas (Petras), 19, malinistas, gyv. vieta Vilnius.

2356. Drabatienė, Marija (Mykolas), 50, ūkininkė, g. v. Korsakai, Žasliai.

2357. Dragys, Vincas, gim. 1892, tarnautojas, g. v. Vilnius.

2358. Dragienė, Marija, gim. 1897.

2359. Dragunas, Aleksandras (Kristupas), 36, mokytojas, g. v. Gudakiemis, Onuškis.

2360. Dragunienė - Zuzevičiūtė, Genė, 26, šeimininkė.

2361. Dragūnas, Gintautas (Aleksandras), 6 metų.

2362. Dragūnaitė, Laimutė (Aleksandras), 6 mėn.

2363. Dragunienė, Regina, gim. 1892, ūkininkė, g. v. Kurmoniai, Linkuva.

2364. Draugunaitė, Magdalena (Juozas), 24, darbininkė, g. v. Vilkaviškis.

2365. Draseika, Julius (Mikas), 1899 ,tarnautojas, g. v. Kedainiai.

2366. Draseikienė, Antanina (Antanas), 34, šeimininkė, g. v. Kedainiai.

2367. Dragelienė - Žilinskaitė, Ona, 55, ūkininkė, g. v. Jurė, Kazlai.

2368. Draugelis, Pranas (Antanas), 38, darbininkas, g. v. Jura, Kazlai.

2369. Draugelis, Keistutis (Antanas), 9 metų.

2370. Draugelis, Andrius (Jonas), 35, karininkas, g. v. Trakai.

2371. Draugevičienė, Zofija (Kajetonas), 66, šeimininkė, g. v. Vilnius.

2372. Draugovenas, Algirdas (Petras), 34, inžinierius, g. v. Vilnius.

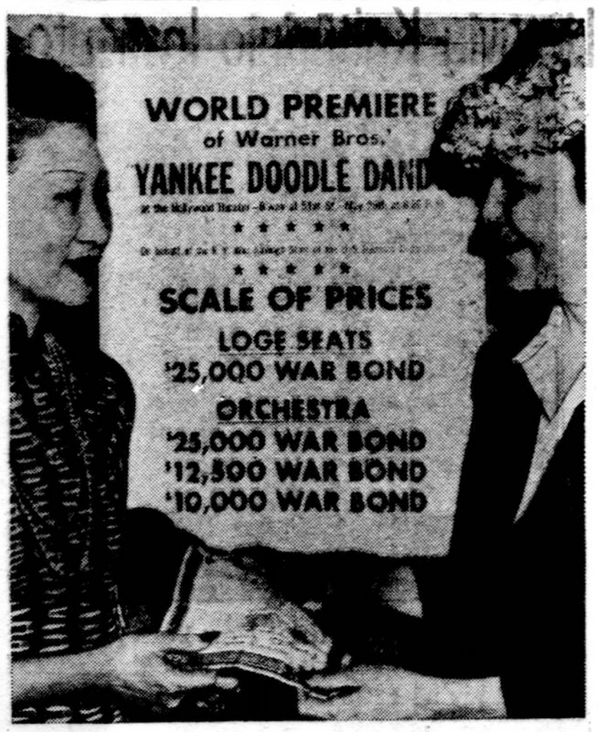

FORMULA FOR $5,000,000—Mme V. K. Wellington Koo (left), wife of Chinese Ambassador to England,. purchases a bond from Mrs. Douglas Gibbons, of U. S. Treasury Department War Savings Staff, as a ticket to premiere showing of "Yankee Doodle Dandy," in New York. Five million dollars is expected as proceeds.

2373. Drazdauskas, Tadas (Ignas), 29, ūkininkas, g. v. Skuoda, Tirkšliai.

2374. Dreguraitis, Aleksandras, 40, policininkas, g. v. Šiauliai.

2375. Dreguraitienė, Elena.

2376. Dreko, Juozas (Mykolas), 37, darbininkas, g. v. Vilnius.

2377. Drema, Bronius (Juozas), 22, ūkininkas, g. v. Vilnius.

2378. Drevinskas, Antanas (Antanas), 52, teisininkas, g. v. Kaunas.

2379. Drevinskienė Mockaitė, Antanina, 45, g. v. Kaunas.

2380. Drikas, Pranas (Jonas), 40, mokytojas, g. v. Sviliai, Josvainiai.

2381. Drikienė - Žiupsnytė, Genovaitė, 35, mokytoja.

2382. Drikytė, Genovaitė-Vida (Pranas), 4 metų.

2383. Drintelis, Balys (Gabrielius), gim. 1917, ūkininkas, g. v. Rakauskai, Adutiškis.

2384. Drobušas, Edvardas (Adolfas), 33, darbininkas, g. v. Kaunas.

2385. Drochomireckis, Vladimiras, 30, ūkininkas, g. v. Skirlanai, Pabradė.

2386. Drochomireckienė, Halina, 39, ūkininkė.

2387. Drochomireckis, Andrius (Vladimiras), 2 metų.

2388. Drochomireckis, Marijonas (Vladimiras), 6 metų.

2389. Dronseika, Julius, 34, tarnautojas, g. v. Kedainiai.

2390. Drozd, Antanas (Antanas), gim. 1905, darbininkas, g. v. Vilnius.

2391. Drozdovski, Liudas, 53, valdininkas, g. v. Vilnius.

2392. Drozdovskienė, Emilija, 52.

2393. Drozdovskaitė, Emilija (Liudas), 12.

2395. Dručiunas, Jonas (Nikodemas), 40, kareivis, g. v. Panevėžys.

2396. Druktenis, Vincas, 76, ūkininkas, g. v. Budai, Eržvilkas.

2397. Druktenienė, Valerija (Feliksas), 60, ūkininkas.

2398. Drutal, Jonas (Juozas), 46, ukvedys, g. v. Šačininkai, Vilnius.

2399. Drutas, Valerijonas, 50, prekybininkas, g. v. Vilnius.

2400. Drutienė, Paulina, 40.

2401 . Drutys, Boleslovas (Stasys), 44, ūkininkas, g. v. Vaiponiškiai, Punskas.

2402. Drutienė, Magdalena, (Motiejus), 32, ūkininkė.

2403. Drutytė, Dna (Boleslovas), 18.

2404. Drutys, Kostas (Boleslovas), 16.

2405. Drutys, Antanas (Boleslovas), 11 metų.

2406. Drutytė, Anelė (Boleslovas) 6 metų.

2407. Drutys, Jonas (Boleslovas), 8 metų.

2408. Drutys, Juozas (Boleslovas), 4 metų.

2409. Drutytė, Genė (Boleslovas), 2 metų.

2410. Drutytė, Marija (Boleslovas), 3 mėnesių.

2411. Družinskas, Mečys, gm. 1909, darbininkas, g. v. Varėna.

2412. Družinskienė - Karpičiūtė, Janina (Petras), gim. 1921.

2413. Dobunevič, Petras (Julius), 46, tarnautojas, g. v. Vilnius.

2414. Dobunevičius, Viktoras, 48, tarnautojas, g. v. Vilnius.

2415. Dubaševskas, Juozas (Petras), 49, miško sargas, g. v. Martinkoniai.

2416. Dubaševskienė, Stefa (Juozas).

2417. Dubaševskaitė, Jonė (Juozas).

2418. Dubauskas, Viktoras (Antanas), 30, tarnautojas, g. v. Kybartai.

2419. Dubauskienė - Šičkaitė, Leonija (Baltrus), 26, darbininkė, g. v. Kybartai.

2420. Dubauskas, Romualdas (Viktoras), 5 metų.

2421. Dubauskas, Algimantas (Viktoras), 9 mėnesių.

2422. Dubauskienė, Marija (Domijonas), 35, siuvėja, g. v. Burgaičiai, Kiduliai.

2423. Dubauskienė, Janina (Juozas), 32, mokytoja, g. v. Švenčionys.

2424. Dubauskas, Andrius, 6, g. v. Švenčionys.

2425. Dubauskaitė, Jadvyga, 3 metų.

2426. Dubickis, Edvardas (Andrius), 32, daržininkas, g. v. Vilnius.

2427. Dubickis, Ignas (Vincas), 45, policininkas, g. v. Vilkaviškis.

2428. Dubinka, Juozas (Kazys), 26, darbininkas, g. v. Kedainiai.

2429. Dubinovič, Teodoras (Jonas), 58, ūkininkas, g. v. Milkūnai, Adutiškis.

2430. Dubickas, Juozas (Antanas), gim. 1911, darbininkas, g. v. Balbieriškis.

2431. Dubinskas, Pranas (Balys), gim. 1905, mašinistas, g. v. Kaunas.

2432. Dubinskienė, Veronika (Kazys), 39, g. v. Bobrauniukai, Gervėčiai.

2432a. Dubinskas, Algirdas (Juozas), 7 g. v. Bobrauniukai, Gervėčiai.

2433. Dubinskaitė, Elena (Juozas), 5 metų.

2434. Dubinskaitė, Marija (Juozas), 2 metų.

2435. Dubinskaitė, Pranė (Stasys), 60 ,šeimininkė, g. v. Kaunas.

2436. Duda, Juozas, su žmona ir 5 vaikais, 35, miško sargas, g. v. Dubulis, Anykščiai.

2437. Duda, Mykolas (Jurgis), 58, inžinierius, g. v. Vilnius.

2438. Duda, Vladas (Stasys), 30, kareivis ,g. v. Vilnius.

2439. Dudaitė, Uršulė (Juozas), 40, tarnautojas, g. v. Kaunas.

2440. Dudek, Irena (Jonas), 26, g. v. Vilnius.

2441. Dudelis, Jofimas (Fedotas), 28, darbininkas, g. v. Švenčionys.

2442. Didelianas, Jonas (Fedotas), 36, darbininkas, g. v. Švenčionys.

2443. Didenas, Mykolas (Adomas), 43, ūkininkas, g. v. Nevarenai, Vilžiai.

2444. Dudenas, Petras (Mykolas), 40, g. v. Kaunas.

2445. Dudenienė, Liucija (Jonas), gim. 1909, mokytoja, g. v. Kaunas.

2447. Dudutis, Domas, 30, tarnautojas, g. v. Čižiūnai, Valkininkai.

2448. Dudutienė, Marija, 25, ūkininkė, g. v. Čižiūnai.

2449. Dudutytė, Marija-Birutė (Domas), 2 mėnesių.

2450. Dugnas, Povilas, 52, ūkininkas, g. v. Gikoniai, Pandelys.

2451. Dugnienė su vaiku, 30, ūkininkė.

2452. Dukas, Jonas (Jonas), 21, ūkininkas, g. v. Šemoniškiai, Adutiškis.

2453. Dukovienė, Elena (Antanas), gim. 1921, darbininkė, g. v. Vilnius.

2454. Dulevičius, Adomas (Vecius), 35, tarnautojas, g. v. Kaunas.

2455. Dulevičienė - Butkutė, Janina, (Stasys), 28, mokytoja, g. v. Kaunas.

2456. Dulevičiūtė, Nijolė (Adomas), 8 metų.

2457. Dulevičiūtė, Gražina (Adomas), 3 metų.

2458. Dulkė Vladas (Domas), gim. 1911, ūkininkas, g. v. Vilnius.

2459. Dulkė, (Jonas), 37, ūkininkas, g. v. Ilčiukai, Užpaliai.

2460. Dulkienė, Elena (Jurgis), 30, ūkininkė, g. v. Bujaniškiai, Jurgeleliai.

2461. Dulkė, Stasys (Ignas), 37, mokytojas, g. v. Daugirdiškiai, Semeliškiai.

2462. Dumbliauskas, Jonas (Jonas), gim. 1914, darbininkas, g. v. Šakiai.

2463. Dumbliauskas, Ignas, 27, g. v. Nenedė, Kapčiamiestis.

2464. Dumbliauskas, Liudas (Liudas), 14, mokinys, g. v. Kaunas.

2465. Dumblienė - Petravičiūtė Bronė (Jonas), gim. 1802, šeimininkė, g. v. Kaunas.

2466. Dumbrauskas, Jonas (Matas), 45, tarnautojas, g. v. Saldutiškis.

2467. Dumbrava, Vytautas (Vincas), 45, tarnautojas, g. v. Linkaičiai.

2468. Dumbravienė, Domicelė, 30, šeimininkė, g. v. Linkaičiai.

2469. Dumbravaitė, Bytutė (Vytautas), 12, mokinė.

2470. Dumbrava, Arvydas (Vytautas), 5 metų.

2471. Dumčius, Stasys (Petras), 32, tarnautojas, Kaunas.

2472. Dumčiuvienė - Mažuolytė, 26, tarnautoja.

2473. Dumčius, Arimantas (Stasys) ,1 metų.

BUY
UNITED STATES
DEFENSE
BONDS
AND
STAMPS

2474. Dunderis, Vytautas, gim. 1906, mokytojas, g. v. Panara, Merkinė.

2475. Dundulis, Povilas (Ignas), gim. 1894, ūkininkas, g. v. Maldunai, Joniškis.

2476. Dundulienė, Janina (Kazys), gimus 1904, ūkininkė.

2477. Dundulytė, Julė (Povilas), gim. 1927.

2478. Dundulis, Jurgis (Povilas), gim. 1931.

2479. Dundulis (Povilas), gim. 1910.

2480. Dundulis, Jonas (Jonas), 33, tarnautojas, g. v. Linkaičiai.

2481. Dundulienė, Olga, 35, ūkininkė, g. v. Linkaičiai.

2482. Dundulis, Jonas (Jonas), 2 metų.

2483. Dundulis, Vincas (Jonas), 43, mokytojas, g. v. Barzdai.

2484. Dundulis, Kazys (Jonas), 36, darbininkas, g. vieta Kaunas.

2485. Dundulienė, Antanina (Stasys), 50, šeimininkė, g. v. Kaunas.

2486. Duoblienė, Ona (Jonas), 80, g. v. Ž. Panemunė.

2487. Duoba, Vytautas (Jonas), 30, ūkininkas, g. v. Ž. Panemunė.

2488. Duobienė, Ona (Simas), 24, ūkininkė.

2489. Duobaitė, Liuda (Vytautas), 5 metų.

2490. Duobaitė, Gražina (Vytautas), 4 metų.

2491. Duoba, Antanas (Baltrus), gim. 1898, darbininkas, g. v. Kaunas.

2492. Duobienė - Mešokaitytė, Katarina (Jonas), gim. 1898, šeimininkė.

(Bus daugiau)

Oh, Buoy!—A real incentive to rescuers are lovely Joan Woodbury, (top) and Jinx Falkenburg, who will be rescued by Coast Guard Crews competing for honors in breeches buoy contest at Long Beach, California.

DRAUGE DARBININKE,
platink du syk savaitinį laikraštį
"Darbininką"
Jis yra tikras tavo draugas
Trokšti laimės ir teisybės — skaityk
"DARBININKĄ"

"Darbininkas" metams kainuoja $4.00
Pusei metų $2.00
Imant sykį į savaitę metams $2.00
Pusei metų $1.00

Čekius ar money orderius siųskite:
"DARBININKAS"
366 West Broadway, South Boston, Mass.

Lietuviškos Mokyklos Ir Visuomenė

Šie mokslo metai mokyklose baigiasi ypatingose sąlygose, kurios iškelia visą eilę labai svarbių klausimų. Netenka čia kalbėti apie mokyklas apskritai, bet noriu kreipti dėmesį į lietuviškasias mokyklas, kurioms šių laikų gyvenimas uždeda ypatingai didelį ir svarbų vaidmenį.

Lietuva, kuri jau visa buvo nutiesta visokiausių rūšių mokyklų tinklu, yra pavergta. Ten sustabdytas lietuvių tautinis ir kultūrinis gyvenimas. Amerikos lietuvių mokyklos pasidaro vienintėlėmis laisvai veikiančiomis lietuvių mokyklomis pasaulyje. Be abejojimo mokyklų vedėjai, mokytojai ir mokytojos tą padėtį ir suprantą ir vertina, stengdamies didesniu rūpestingumu [illegible]ti besimokinančiame jaunime ir lietuvišką [illegible]alikišką sąmonę.

Patriotiškoji lietuvių visuomenė iš savo pusės turi teikti ir moralinę ir medžiaginę savo mokykloms paramą. Ypač svarbu žiūrėti, kad tos mūsų mokyklos nebūtų tuščios. Reikia nuolat priminti tėvams, kad jų labai svarbi tautinė pareiga leisti savo vaikus į lietuviškas mokyklas.

Vidurinės ir aukštosios mokyklos, suprantama, pareikalauja daug daugiau lėšų ir pastangų ir sunkiau jas šiais laikais išlaikyti. Kaip Tėvų Marijonų bernaičių kolegija Marianapoly ir kunigų seminarija Hinsdale, Ill., taip Seserų Kazimiriečių ir Seserų Pranciškiečių vedamos mergaičių akademijos prašyte prašosi lietuvių mokinių ir lietuvių visuomenės stiprios paramos.

Mūsų, lietuvių, mokyklos Amerikoje bent maža dalele turi papildyti tuos milžiniškus nuostolius švietimo ir auklėjimo atžvilgiu, kokie padaromi mūsų tautai šio karo metu.

ALRK Federacija, kuri nuo pat savo susiorganizavimo (1906 m.) rūpinosi lietuviškų mokyklų steigimu ir išlaikymu, dabar vėl kreipia visuomenės dėmesį, kad didžiausių pastangų reikia dėti mūsų mokykloms palaikyti ir jų veiklai labiau praplėsti, nes šių didžiųjų pasaulio sukrėtimų metu jų vaidmuo pasidaro neįkainuojamai brangus. Federacija, dėl to, džiaugiasi, kad prie Marianapolio kolegijos ir Hinsdale seminarijos susidarė stipendijų fondai, kad Seserys Pranciškietės savo akademijai pastatė puikius rūmus, kad Šv. Kazimiero Seserys planuoja statyti akademijai atskirus rūmus ir juose mergaitėms kolegiją. Tie visi gražūs užsimojimai kiekvieno doro ir sąmoningo lietuvio turi susilaukti nuoširdžiausios ir gausingiausios paramos.

Reikia neužmiršti, kad lietuviškųjų mokyklų rėmimas yra ne tik vienas iš svarbiausių dalykų lietuvybei šiame krašte išlaikyti, bet jis įeina ir į Lietuvos išlaisvinimo darbų programą.

L. Šimutis,
ALRKF Sekr.

Juozas Kasinskas
Inc.
Laidotuvių Direktorius
Patarnavimas Dieną ir Naktį
602 Washington Blvd.
BALTIMORE, Md.
Telephone Plaza 8595
Limosinai dėl visokių reikalų.

LIBERTY LIMERICKS

A locksmith who lived in Key West,
Said—"I have a plan to suggest:
Buy Bonds—all you can;
They'll help lick Japan—
Moreover, they'll feather your nest!"

Help your county meet its quota. Invest 10% of your income in War Bonds regularly, regularly, regularly.

Lietuvių Kultūrinio Instituto Veikla

Nauji Nariai

L. K. Instituto nariais rėmėjais įsirašė ir sumokėjo po $10.00 metinio mokesčio: Kun. K. Vasys iš Worcesterio, Kun. J. Vaitekūnas iš Providence, p. K. Vičas, farmaceutas p. V. Petrauskas, p-lė St. Petrauskaitė ir p. Al. Budrys iš Čikagos, kun. J. Simonaitis iš Elizabeth ir Kun. Ignas Albavičius iš Cicero. Instituto direktorius nuoširdžiai dėkoja naujiems nariams už pritarimą ir materialinę talką, kuri Instituto gyvybei būtiniausiai yra reikalinga.

Uoliausiais Instituto leidinių platintojais yra Kun. Ignas Valančiūnas iš Philadelphijos, Kun. J. Karalius iš Shenandoah, Kun. J. Bakšys iš Rochesterio (jie visi išplatino po 200 egz.) ir p. Vincas Stulpinas iš Čikagos, vienas išplatinęs 150 egz. 'Lithuanian Situation'.

Kun. J. Simonaitis, Elizabetho klebonas, neseniai prisiuntė $50.00, kurių $25.00 yra auka vietinio Amerikiečių Komiteto Lietuvai Gelbėti; už $15.00 kun. J. Simonaitis užsisakė knygelių.

Čikagoje Šv. Jurgio parapijoj atsirado daugiau rėmėjų ir knygelių platintojų. Jų tarpe uoliausia ponia O. Aleliūnienė, kuri taipgi įsirašė Instituto nare - rėmėja. Visiems knygelių platintojams Instituto direktorius reiškia giliausią padėką. Be jų pagelbos knygelės nepasiektų daugelio skaitytojų.

Nauja Knygelė

Seniai jau lietuvių ir amerikiečių visuomenė pageidavo nors trumpos lietuvių literatūros istorijos santraukos, kuri atvaizduotų žymią dalį lietuvių dvasinės kūrybos. Tokią knygelę jau parašė ir įteikė mūsų rašytojas, dailiojo žodžio meisteris p. *A. Vaičiulaitis*. Knygelė vadinsis *"Outline History of the Lithuanian Literatūre"*. Ji turės 48 pusl. su keleta rašytojų paveikslų ir kainuos 30 centų egzempliorius. Užsakantiems 50 ar daugiau egz. ji kainuos tik po 20 centų. Ši knygelė jau spaudoje ir Institutui labai būt svarbu nujausti kiek jos spausdinti. Todėl kolonijų veikėjai prašomi *tuojau užsisakyti jos žymesnius kiekius,* nes ši knygelė bus ypatingai pravarti kaip čia gimusiam mūsų jaunimui, taip ir daugeliui svetimtaučių.

Kiti Leidiniai

Sekama knygelė bus *lietuvių* protesto rezoliucijų rinkinys. Institutas jau baigia ją ruošti. Ji apims visas lietuvių organizacijų ir mitingų protesto rezoliucijas nuo 1939 m. kovo 22 d. prieš Vokietijos ir Rusijos pasikesinimus į Lietuvos teritorijas. Šiai knygelei skiriamas didelis politinis vaidmuo.

Dr. Pr. Galinis ruošia spaudai knygelę apie Mažąją Lietuvą. Prof. A. Senn. parašė knygą apie lietuvių kalbos tarmes (dialektus) ir ruošia mažą knygelę bendrai apie lietuvių kalbą. Instituto direktorius jau beveik užbaigė rašyti knygą "The Problem of the Lithuanian Boundaries" ir pradėjo rašyti "Historical Geography of Lithuania".

Kaip matote, Institutas uoliai ruošia reikalingiausią literatūrą, tik reikia kad ir visuomenė bent kiek pajudėtų jas platindama ir bent dešimtį kartų daugiau paremdama pinigais. Nepaprastas šykštumas Instituto darbui nei kiek nepadeda.

Knygelės Perdaug Nelygiai Plinta

Kur pasitaiko gyvas ir veiklus lietuvis ar gyvesnė organizacija, kaip pavyzdžiui Detroito Federacijos skyrius, ar kiti jau anksčiau paminėti, tai knygelės išsiplatina. Gal apie 300 inteligentų pirmas dvi knygeles gavo dovanai, bet tik apie 20 jų atsiliepė kokiu žodeliu ar auka. Kiti gi nerado laiko bent kaip reaguoti. Visa eilė didžiulių kolonijų nei piršto nepajudino šiam kultūriniam darbui pagelbėti. Nesąžininga būtų norėti, kad vienas žmogus surinktų ir pinigus, parašyti, išleistų ir dovanai visiems išsiuntinėtų reikalingiausią literatūrą.

Paskutinį mėnesį Institutas verčiasi be sekretoriaus, kiek galint taupydamas sunkiai plaukiančias lėšas. Skubi ir plati pagelba Institutui yra būtiniausiai reikalinga: jos prašome, maldaujame.

Dr. Kazys Pakštas,
L. Kult. Instituto Direktorius
6017 South Kenwood Ave.,
Chicago, Ill.

Gyvojo Rožančiaus Paslaptys

Darbininkas išleido "GYVOJO ROŽANČIAUS PASLAPTYS" knygutės formoje. Kiekviena paslaptis iliustruota paveikslais. Šioje knygutėje taipgi yra ir narystės mokesčių lapeliai. Knygutės kaina 20c. Užsakymus siųskite: "Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Didysis kelias nukirpo šios šeimininkės laiptus, bet ji matomai nepaiso. Tai gyva šeimininkė Daytona Beach, Florida.

AMERIKOS JAVAI ŠIANDIEN VISUR AUGINAMI

Prieš Kolumbo atradimą Amerikos, Europa ir visas pasaulis gražiai apsėjo be įvairių maisto produktų, kurie augo tik čionai Amerikoj ,sako mūsų Agrikultūros Departamentas.

Kornai ir baltos ir saldžios bulvės yra geras pavyzdys. Aztekai vartojo kakao kaipo maistą ir kaipo pinigus. Pynacai (peanuts) visų pirmiausia pasirodė čia Amerikoj, juos randame senoviškose peruvijonų kapuose. Šiandien svarbiausias pynacų produkavimo vietos yra Britų Indija, Kinija ir Afrika. Kiti originaliai Amerikos produktai yra guma, tomatės, "pecan" riešutai, vanilla, kapok, henequen, sisal ir manioc šaknys iš kurių "tapioca" daroma; ir tie visi produktai auga kitose šalyse, šiandien ir mes turime jų parsitraukti.

Svarbiausi javai yra bulvės ir kornai. Bulvė yra viena iš svarbiausių javų šiaurės Europoj; ir kukuruzai arba kornai yra svarbiausias maistas Italijoj, Ispanijoj ir pietrytų Europoje. Saldžioji bulvė perkeliavo Ramųjį Okeaną ir yra svarbus maisto produktas svetimose tropiškose ir pusiau-tropiškose šalyse.

Dabar Agrikultūros Departamentas stengiasi pargabenti atgal į Ameriką daug tų javų, kuriuos Amerika davė pasauliui.

FLIS.

Infliacija yra priešas, kurio tu negali matyti. Nugalėk ją Karo Bonų sutaupomis.

Žaislai Ir Karas

Net žaislai vaidina rolę visapasaulinėj karėj. Triračiai, velocipedai, iš švino kareiviai, raudoni gaisro inžinukai, visi dabar perdirbti į įrankius ir ginklus ginkluotoms jėgoms.

Tai pasekmės neseniai išleisto Karo Gamybos Tarybos įsakymo, kuris draudžia vartojimą kaikurių "uždraustų medžiagų" gaminti žaislus, ir apriboja vartojimą daugiau kaip 7% kaikurios kritiškos medžiagos po birželio 30 d.

Tikėtina, kad įsakymas sutaupys 100,000 svarų plieno ir geležies per metą, 2,000 tonų vario ir misingo, 1,000 tonų švino, 3,000 tonų gumos, 3,000 tonų cinko ir panašiai daug šilko, "rayon" audeklo, pliastikų (plastics), ir kitų medžiagų, kurios reikalingos gaminimui tankų, lėktuvų ir amunicijos.

Vienas vaikučio žaislas turi daug karo medžiagos. Imkime 3½ svarų inžinuką — jame yra pakankamai cinko pagaminti mažo automobiliaus — 'jeep' — karburetorį ir pakankamai varinio drato ir misingo dėl pusės tuzino .30 kalibro kulkų dėžių. 16 tokių inžinukų turi pakankamai plieno padaryti trijų colių kulkos lukštą (shell).

Bet žaislų industrija dabar vartoja visai kitokią medžiagą žaislams, taip kad nei šių metų Kalėdose, nei bet kitose karo laiko Kalėdose nebus stoka žaislų mūsų vaikučiams. Dabar į vietą visokio metalo, žaislų gamintojai vartoja medį, popierą, stiklą, molį, ne-kritišką pliastiką, vatinį audeklą ir pan., medžiagą dėl stebėtinų daiktų.

W.P.B.

Pirk Defense Bonds ir Stamps!
Remk šios šalies apsigynimą!

JAUČIATĖS BLOGAI?
TIKRAI PALENGVINSITE SAU — ŠIUO MODERNIŠKU, ŠVELNIU BŪDU

* Kuomet kankinatės vidurių užkietėjimu — žarnos neveiklios — skauda galvą, nėra energijos, palengvinkite sau šiuo moderniškų būdu — kramtykite FEEN-A-MINT. Ši skoninga vidurius liuosuojanti kramtoma guma pagelbės švelniai, bet tikrai, išvalyti vidurius. Milionai žmonių naudojasi FEEN-A-MINT. Pakramtykite FEEN-A-MINT einant gulti — sekantį rytą tikrai jausite palengvinimą ir vėl jausitės puikiai. Visai šeimai pakelis kainuoja tik

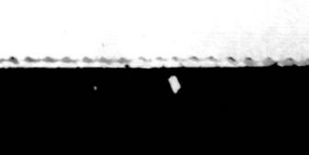

10c

Liepos 4 d. LIETUVIŲ DIENA Marianapoly

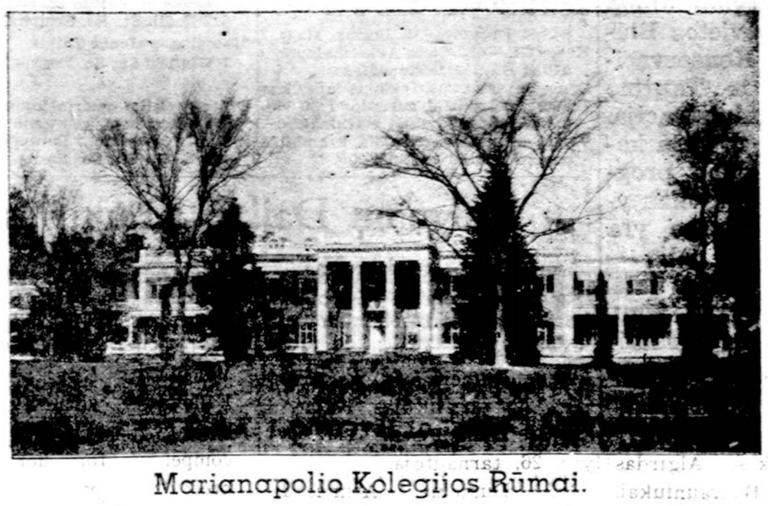

Marianapolio Kolegijos Rūmai.

Rengėjai: MARIANAPOLIO KOLEGIJOS RĖMĖJAI IR PRIETELIAI
PELNAS: MARIANAPOLIO KOLEGIJAI

10% Savo Pelno Marianapolio Kolegijos Vadovybė Skiria Lietuvos Gelbėjimo Fondui.

PROGRAMA

11:00 val. ryto Iškilmingas Šv. Mišias aukos po atviru dangum kolegijos parke JO PRAKILNYBĖ, DIDŽIAI GERBIAMAS KUNIGAS PRELATAS J. AMBOTAS už visus lietuvius jaunuolius Amerikos kariuomenėje ir laivyne, gyvus ir mirusius, kurie garbingai žuvo, ar dar tebekovoja su savo gimtojo krašto priešais visose pasaulio dalyse; už visus lietuvius, žuvusius ir dar tebekenčiančius tėvynėje Lietuvoj ir ištrėmime Rusijos platybėse. Pritaikytą pamokslą pasakys JO MALONĖ, DIDŽIAI GERBIAMAS KUNIGAS JONAS ŠVAGŽDYS. 3:30 val. po piet — Patriotinę ir iškilmėms pritaikytą kalbą pasakys pulk. K. Grinius, buvusio Lietuvos Prezidento sūnus ir Lietuvos Piliečių S-s Pirmininkas.

Smulkesnė programa bus paskelbta vėliau.

LIETUVIŲ DIENOS RENGĖJAI Ir Kun. A. Morkūnas,
Marianapolio Kolegijos Vadovybės paskirtas organizatorius

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

NEWTOWN, PA.

Miss R. Adams Priimta Katalikų Bažnyčion

Koplyčia. Altorius paskendęs gyvose gėlėse ir žibančiose žvakėse. Navoje klūpo Seselės, mokinės ir keletas pasauliečių. Didi tyla viešpatauja, rodos laukiama nepaprasto didingo momento, kuriame turi įvykti kas nuostabaus. Štai išeina kun. J. Kidykas, S. J., pasimeldžia minutėlę ir atsisukęs į susirinkusius paaiškina iškilmių svarbą ir tikslą.

Dangiška atmosfera apsupa visus, kada kun. J. Kidykas suteikia krikštą vilos auklėtinei Robertai Adams. Seka šv. mišios. Skambutis praneša svarbią mišių dalį Šv. Komuniją. Roberta, pasipuošus baltais rūbais, žibančia žvake rankoje, lydima dviejų mažyčių, kaip angelėliai mergyčių, artinasi prie altoriaus pirmą kartą priimti savo Viešpatį ir Dievą.

Laiminga Roberta! Gavo nuo Dievo tą didelę malonę pažinti tikrąjį tikėjimą ir būti priimta į Katalikų Bažnyčią. Beabejo, Roberta karštai meldėsi ir nesiliaus melstis už savo tėvelius, kurie pasiliko savo protestantų tikėjime, o labai maloniai sutiko su jos prašymu. Jos mamytė jau nekartą sakė, kad pastebėjus savo dukters atmainą elgėsyje. Dieve duok, Robertai išteisėti toje Dievo malonėje iki mirties.

Vila Juozapo Marijos Seselės ir auklėtinės džiaugiasi ir karštai dėkoja Dievui, kad jų koplytėlėje šiais mokslo metais dvi auklėtinės buvo priimtos į Katalikų Bažnyčią.

Čia yra aiškus įrodymas Katalikiško auklėjimo svarbos, kadangi, ir ne katalikai, o siunčia savo dukreles ten, kur jos gauna ne tiktai mokslą, bet ypatingą auklėjimą. Viena iš šių mergelių pasakė savo tėveliui, kad ji per šešis mėnesius, viloje, daugiau išmoko, ne kaip per dešimtį metų viešoj mokykloj, o ji dabar juniorietė.

Lai šis mergaitės vilos įvertinimas paskatina daugiau tėvelių leisti savo dukreles į šią mūsų branginamą Vila Juozapo Marijos Akademiją.

Alicija Azaranskytė.

ĮDOMIOS VARŽYBOS
Vila Juozapo Marijos Piknike

Dabar visi su įdomumu ir dideliu uolumu šneka ir kartoja apie artėjantį pikniką. Daugumai gali atrodyt keista, kad kalba apie tai, kas atsibūna kasmet. Į šį pikniką žiūrima ne vien kaip į pasismaginimo pramogą, bet kaip į tikrai naudingą darbą.

Piknikas, kaipo toks, nėra naujas dalykas, bet jame atsiranda naujanybių, ypač tokių, kurios neša laimės ir džiaugsmo. Čia, savo draugų, pažįstamų ir giminių draugystėje malonu praleisti keletas valandų. Be to, įvairūs pasilinksminimai, laimėjimai, šokiai, varžybos! Tai jau žodžiais negalima apsakyti, turi kiekvienas tą pergyventi, kad galėtų suprasti ir paragauti.

Todėl nuoširdžiai kviečiame visus ir visas atvažiuoti ir smagiai praleisti dienelę. Jūsų atsilankymas yra tikros artimo meilės ženklas, nes savo atsilankymu parodote, kad užjaučiate tą savo brangią įstaigą, kuri auklėja mūsų dukreles, kuri palaiko lietuvybės gyvybę ir iš kurios išeina mūsų tautos darbuotojos ir gaivintojos.

Tenesulaiko Jūs gumos ir gasolino varžymai. Galėsite patogiai atvažiuoti traukiniu iš Reading Terminal stoties, Philadelphia 9:52 ryte iki Holland Road stoties ,o iš čia pėksti į vilos sodą. Vakare bus galima grįžti iš Holland Road stoties 7:00 val. vakare. Gerai įsidėmėkite Birželio 14 dieną — Seselių viloje PIKNIKAS, Newtown, Pa.

Rengėjai.

NEW HAVEN, CONN.

Šauniai Pavyko Parapijos Choro Koncertas

Gegužės 24 d., Šv. Kazimiero parapijos choras, vad. gabiai vargonininkei p-niai A. Kripinei, surengė gražų koncertą, kurio programa buvo įvairi, turininga ir klasiška.

Puikiai išpuošta scena gėlėmis ir palmomis, taipgi spalvuotomis šviesomis darė puikų vaizdą.

Programą pradėjo ir įžanginę kalbą pasakė klebonas kun. E. Gradeckas, sveikindamas choristus-tes ir varg. p-nią A. Kripienę už koncerto surengimą ir už gražų giedojimą bažnyčioj, pakvietė chorą pradėti programą. Uždangai pasikėlus vėl pasirodė nepaprastai gražus reginys, choristės pasipuošusios įvairių spalvų vakarinėmis suknelėmis atrodė lig gėlės darželyje; taipgi ir vaikinai neatsiliko, ir jie buvo tinkamai pasidabinę.

Programa pradėta su "Star Spangled Banner" ir "Lietuva Tėvynė Mūsų". Paskui sekė eilė gražių dainų, kurias išpildė visas choras: taipgi vienos merginos ir mišrūs kvartetai. Solo tinkamai dainavo, kaip visados, gražiabalsė p-lė Ona Dubinskaitė iš Ansonia, Conn. Dueta "Oi Berneli Vienturi", tikrai puikiai sudainavo p-lė O. Dubinskaitė ir A. Stadalnikas. Publika nesigailėjo kaip chorui, taip ir solistams aplodismentų.

Programą paįvairino juokingomis dainelėmis svečias solistas ponas Matas Kripas iš Hartford, Conn., kuriam klausytojai nesigailėjo katučių.

Taipgi dalyvavo ir Stulginskų kvartetas iš Waterbury, Ct. Nors p-lės Jadvyga, Onutė ir Sofija ir brolis Edmundas buvo nuvargę ,nes tą pačią dieną turėjo dalyvauti 3-čiame parengime, bet savo gražiomis ir įvairiomis dainelėmis žavėjo klausytojus. Armonika salo pagrojo lietuviškus šokius p-nas Vladas Stulginskas, dainininkų tėvelis, ir jam nesigailėta katučių. Malonu matyti tokią muzikalę šeimą.

Dainų programai užsibaigus, sekė šokiai prie smagios orkestros, kuriai vadovauja ponas A. Pilvelis.

Meno ir dailės žvilgsniu koncertas pavyko kopuikiausiai, už ką padėkos ir garbės užsitarnauja vargonininkė p-nia A. Kripienė, ir choristai-tės už surengimą tokio šaunaus koncerto.

Gaila, kad į šį koncertą ne labai skaitlingai atsilankė publikos, nežinoma dėl kokios priežasties, bet kurie dalyvavo gerėjosi ir sekė, kad šis koncertas buvo vertas daug didesnės įžangos.

Valio! choristai-tės ir vargonininkė. Linksminkite savo gražiomis dainelėmis lietuviu širdis ir ateityje.

M.

N. Y. ir N. J. Lietuvos Vyčių Apskričio Piknikas

Sekmadienį, birželio 21 d., Parylovo parke, Kenilworth, N. J. įvyks New Yorko ir New Jersey Lietuvos Vyčių apskričio piknikas. Įžanga 35 centai.

Tikietų jau dabar galima gauti pas L. Vyčių narius įvairiose lietuvių kolonijose. Visiems užtikrina malonų laiką. Vėliau bus paskelbta nurodymai, kaip nuvažiuoti į tą parką.

Rengėjai kviečia visus dalyvauti.

K. Vaškas.

ŠEIMININKIŲ DĖMESIUI

Jei nori būti gera šeimininkė-virėja, tai tuojau įsigyk labai naudingą knygą — "VALGIŲ GAMINIMAS IR NAMŲ PRIŽIŪRĖJIMAS". Be to, šioje knygoje dar yra pridėčkas, kaip pasigaminti iš visokių vaisių vyną. Knyga turi 223 puslapius. Jos kaina tik $1.00. Su prisiuntimu --- $1.10. Užsakymus su money orderiu siųskite:

"Darbininkas"
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Official U. S. Treasury
MASSACHUSETTS
WAR BOND QUOTAS
FOR JUNE

WASHINGTON, D. C., June 1.—Henry Morgenthau, Jr., Secretary of the Treasury, today made known June War Bond quotas for the 3,070 counties in the nation to all State and County War Savings Staffs.

The June quota for the State of Massachusetts is $36,788,900.

The county quotas, based upon a substantial increase over May quotas, are expected to reach ten per cent of income when the nation goes on a billion-dollar-a-month War Bond basis in July to help meet the war cost. "Everybody, every pay day, ten per cent," is the battle cry throughout the country. You can buy War Bonds at your Bank, Building & Loan Association, Post Office and at many department stores.

Quotas by counties are:

Barnstable, $162,200; Berkshire, $910,300; Bristol, $2,080,400.
Dukes, $15,400.
Essex, $2,421,200.
Franklin, $316,000.
Hampden, $2,655,000; Hampshire, $440,800.
Middlesex, $4,155,200.
Nantucket, $29,000; Norfolk, $1,700,300.
Plymouth, $929,700.
Suffolk, $17,123,000.
Worcester, $3,850,400.

U. S. Treasury Department

Official U. S. Treasury War Bond Quotas for June

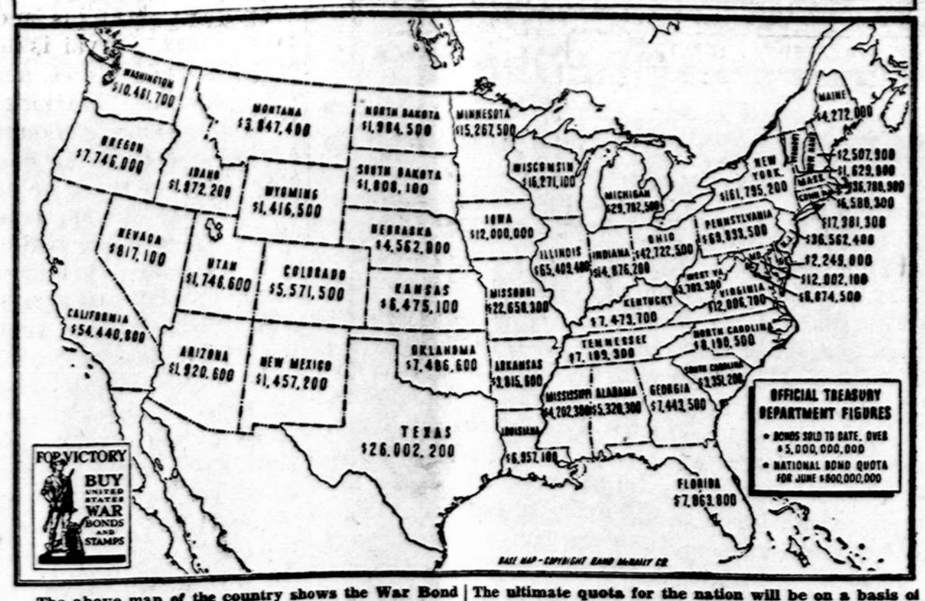

The above map of the country shows the War Bond Quota by states for the month of June totalling $800,000,000. Everybody every pay day is expected to invest at least ten per cent of his income in War Bonds to aid in financing America's offensive against the Axis powers.

The ultimate quota for the nation will be on a basis of one billion dollars per month effective in July. This sum is necessary to provide for all-out production of planes, guns, ships and munitions adequate to arm our fighting men with the tools necessary to win the war.

Naminis Frontas

U. S. A. mobilizuoja savo visą vyrų - jėgą (manpower) kovoti šį karą — Naminiame Fronte kaip ir kautynių frontuose.

Šią mobilizaciją ves Karinės Vyrų - Jėgos Komisija, kurią Komisiją prezidentas paskyrė užtikrinti vyrų-jėgą gaminimui ginklų ir lėktuvų ir laivų, kada ir kur ji bus reikalinga.

Šios Komisijos pirmininkas yra Paul V. McNutt; p. McNutt pareiškė jo nusistatymą šiaip:

"Yra vieta kiekvienam šioje pastangoje".

* * *

U. S. A. reikalaus vis augančią armiją darbininkų, kada mūsų gamybos planai pasigreitins, kada mes siųsime daugiau ir daugiau pulkų į laukus kovoje už laisvę. Už kiekvieno kareivio laukuose, privalo būti 18 kareivių už linijų, gamindami daiktus su kuriais galimą kovoti.

U. S. karo industrija reikalaus kitą 10,500,000 darbininkų neužilgo... daug iš jų darbams, kurie reikalauja ypatingo gabumo. U. S. ūkis irgi reikalaus daugiau darbininkų, kad atsiekus gamybos tikslą. Tuo pačiu laiku net apie 2,000,000 jaunuolių bus ištraukti iš industrijos ir iš ūkių tarnauti mūsų ginkluotose jėgose.

Jau jaučiam stoką vyrų-jėgų netik industrijoj, bet tokiose svarbiose dirvose, kaip transportacija. Transportacija būtinai reikalauja vyrų - jėgų, nes be transportacijos mūsų visų karo eiga nukentės... Tankiai niekam neverti stovėdami fabrikuose arba kur kitur; juos reikia pristatyti kautynių frontuose ir tik tada tapsta laimėjimo ginklas.

* * *

Jau mums stoka sekančių darbininkų: (1) įrankių planų darytojai, dėl kiekvieno įrankių piešėjo reikalaujame kitus 51; (2) įrankių gamintojų, yra 25 darbai kiekvienam įrankių gamintojui, (3) laivų dailydų, (4) marinų mašinistų, (5) lėktuvų nituotojai (riveters).

Su šiuo rimtu trūkumu Karinė Vyrų - jėgų Komisija turės nuspręsti, kur vyrų - jėga labiausia reikalinga. Turės nuspręsti kiek vyrų - jėgų — irgi, moterų — bus reikalinga ginkluotai jėgai, karo gamybai, transportacijai, žemdirbystei ir kiek būtinai reikalinga civiliniai gamybai.

Dauguma iš milijonų darbininkų, kurie bus pristatyti prie karo darbų ateinantį metą, bus paimti iš ne-karinių gamybų, kurios povaliai keičiasi. Kiti bus paimti iš kitur, iš tarpo tūkstančių lojalių priešų - ateivių, kurie dabar neužsiėmę karo gamyba.

Šiai Komisijai, jos sunkiame darbe, padės Parinktinės Tarnybos surinkti klausimai ir atsakymai, Federalės Apsaugos Įstaigos Biūrai, Jung. Valstybių Darbo Biūras, kuris jau apsipažinęs su darbininkų pristatymu, Jung. Valstybių Apšvietos Biūras, Civilinės Konservacijos Korpusas, ir Tautinė Jaunimo Administracija. Paskutinieji trys veda karo laiko apmokymo programas, ir apmokymas ypatinguose amatuose yra dalis — ir svarbi dalis — atsakymo.

Dėl stokos vyrų - jėgų, darbininkai karo fabrikuose turi saugotis nuo nelaimingų atsitikimų — fabrike ir lauke. Apsigynimo Transportacijos Direktorius, Joseph B. Eastman, pasakė National Safety Council neseniai, vien tik dėl trafiko nelaimių pereitą metą mes netekome jėgų pagaminti 26 karo laivus... Kainų Administratoriaus Ofisas duos kiek padangų iš atsargos busams ir trokams, kurie toli važiuoja... OPA taipgi praneša, kad asmuo su racijonavimo knygute galės gauti nedaugiau 5 svarus cukraus naminiam prezervavimui, apart jo nustatytos dalies.... Karo Produkcijos Tarybos industrijinio konservavimo skyrius sako, kad vajus taupyti seną popierą buvo toks pasekmingas, kad popierų fabrikai gražiai apsiveikė su reikalavimais... Kas parodo, kad kada amerikiečiai supranta kas nuo jų reikalaujama, jie prisideda ir padeda... Po liepos 1 d. nebus mašinerijų skalbinyčioms ir valymo įstaigoms... WPB sustabdė vilnos gaminimą įvairiems daiktams, grindų uždangalams, austiniams ir baldams audeklui... Donald M. Nelson WPB pirmininkas sakė laikraščių redaktoriams pereitą savaitę — "Laisvi vyrai prispirti savo lojalumu ir pasiryžimu yra geresni vyrai už vergus, prispirtus jų ponų botagais".

W. P. B.

Juokeliai

VYRIŠKAS JAUTRUMAS

— Gėdinkis, kūmai, tavo senė negalauja, guli, galima sakyti, mirties patale, o tu čia, smuklėj, girkšnoji.

— Juk aš geriu už jos sveikatą.

PAS RENTGENELOGĄ

Pacientas: — Sakykite, pone daktare, ar jūs radote ką nors tokio nemalonaus pas mane?

Gydytojas: — Taip, dalykas tikrai nemalonus... Jūsų kišenėje aš teradau penkis litus, o už nuotrauką paprastai imu dvyliką litų.

IŠEINA TAS PATS...

— Jūsų vyras taip dažnai važinėja, tai jums vienai, manau, būna labai nuobodu... Ypač kai vienai tenka sėdėti prie pietų stalo...

— Ne, žinote... Kai jo nėra namie, aš viską padedu ant stalo, tik šalia lėkštės ištiesiu laikraštį, ir šis vaizdas būna tas pats, lyg jis pats sėdėtų prie stalo...

NE NAUJIENA

Teisėjas: — Ar prisipažįstate, kad savo vyrą svetimiems žmonėms girdint pavadinote idiotu?

Kaltinamoji: — Aišku, bet, pone teisėjau, aš jį pavadinau tik mūsų geriems pažįstamiems girdint, kuriems tai nėra jokia naujiena.

KAIP UOŠVIŲ KRATOMASI

— Ponas įbėga į virtuvę ir paduodamas ilgą valgių sąrašą tarnaitei sako:

— Pas mus atvažiuoja į svečius uošvė, kuri čia nori gyventi visą mėnesį. Štai tau jos mėgiamų valgių sąrašas, ir, jei nors vieną iš jų pagaminsi, tą pačią dieną iš čia išlėksi.

BŪSIMAS BIZNIERIUS

— Joške, bobutė nori pirkti tavo mažąjį broliuką. Ar jį parduoti? — klausia motina.

— Ne, sako Joškė, — palaukim, kol išaugs. Tada bobutė už jį daugiau mums sumokės.

— Kelneri, tai šitą mėsgalį vadini kiauliniu kotletu? Tai yra pasityčiojimas net iš pačios prasčiausios kiaulės!

— Atleiskit, pone, bet aš visai nenorėjau iš Tamstos tyčiotis— teisinasi kelneris.

RADO IŠEITĮ

— Mano vaike, žinok, kad nevertas tas žmogus žemėje gyventi, kuris nenori dirbti.

— Na, tai aš būsiu jūrininku arba lakūnu.

Feminizmas Progresuoja

Jonas. — Mielas drauge, juk tu vedęs ir pats turi siūti sagą į apsiaustą!

Juozas — Dar būtų šiaip taip pakenčiama, kad apsiaustas būtų mano, bet šis apsiaustas juk žmonos.

Pietų Amerikoje Kelionės Įspūdžiai

Parašė Kun. J. Paškauskas. Knygutė labai įdomi ir verta kiekvienam įsigyti. Kaina tik 25c. Užsakymus siųskite: "Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŠVČ.

Pirmininkė — Eva Marksienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298.
Vice-Pirmininkė — B. Gailiūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Marijona Markoniutė, 4115 Washington St., Roslindale, Tel. Parkway 2352-W.
Iždininkė — Ona Staniuliūtė, 177 West 7th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė, 948 E. Broadway, S. Boston, Mass.
Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 val. vakare, pobažnytinėj svetainėj.
Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

ŠV. JONO EV. BL. PAŠALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas — Juozas Švagždys, 601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — Pranas Tuleikis 702 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Jonas Glineckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Iždininkas — Vincas Zaleskas, 613 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Maršalka — Jonas Zaikis, 7 Winfield St., So. Boston, Mass.

Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salėj 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

Valgomų Daiktų Krautuvės

Pirkti pas biznierius mėsą, vaisius, daržoves ir kitokius daiktus, kurie skelbiasi "Darbininke" apsimoka, nes jie parduoda šviežius produktus ir maloniai patarnauja. Nuėję į bilę kurią krautuvę pasakykite, kad jų skelbimą matėte "Darbininke".

Povilas Bushmanas
48 Crescent Avenue
Telephone COLumbus 6702
29 Savin Hill Avenue
Dorchester, Mass. COL 1981

Perkins Market
P. Baltrušiūnas - p. Klinga, Sav.
753 Broadway
Tel. SOU 3120, So. Boston.

VIETINĖS ŽINIOS

IŠKILMINGAI PALAIDOTAS A. A. JUOZAS M. DILIS

Sekmadienį, birželio 7 d., 2 v. po pietų, iš Šv. Petro parapijos bažnyčios iškilmingai palaidotas a. a. Juozas M. Dilis, Naujos Kalvarijos kapuose.

Šeštadienį, birž. 6, už a. a. Juozo M. Dilio vėlę atlaikytos gedulingos šv. mišios su asista. Šv. Mišias atnašavo kleb. kun. Pr. Virmauskis, asistavo kun. K. Jenkus ir A. Abračinskas.

Sekmadienį, 2 val. Šv. Petro par. bažnyčioje buvo pašventintas velionio kūnas ir atgiedotos gedulingos maldos ir lydint kleb. kun. Pr. Virmauskiui, kun. K. Jenkui, kun. J. Vosyliui ir klierikui Vl. Jeskevičiui ir gausiai miniai giminių, pažįstamų ir prietelių palydėtas į kapus.

Čia pat pirmuoju nuliūdimo žingsniu žengė velionio jaunu- [illegible] a Bronė, lydima velio- [illegible] jos artmiausiųjų. Tikrai [illegible] gilaus gailesčio, kai pamanai, kad žmogus šiame pasaulyje tik svečias. Štai, kad ir a. a. Juozas. Buvo antru kartu vedęs tik dešimts mėnesių atgal ir rengėsi pradėti laimingą gyvenimėlį. Bet čia ji kviečia iš šios viešnagės į amžiną gyvenimą ir visi planai keičiasi.

A. a. Juozas buvo begalo geros širdies žmogus. Jis buvo ir savo rūšies sportas. Jį mylėjo ir pažino visa eilė mažyčių vaikų, nes juos nuolat apdovanodavo ir jų niekad nepraeidavo neužkalbinęs. Braukė ašarą ir suaugę, nes jis ir su jais buvo tikras dželtemonas. Todėl ir aiškėja, kodėl a. a. Juozo laidotuvėse priūžėjo netik pilna Šv. Petro par. bažnyčia, bet ir automobilių eilių eilės nutiesė So. Bostono gatves.

Staigi a. a. Juozo mirtis lyg perkūno trenksmas perskrodė per South Bostoną ir tą valandą, kai visas didžiulis gedulo karavanas leidosi į Naujos Kalvarijos kapus, pakilo didžiulė audra ir kartu palydėjo Juozą į amžinastį.

Ilsėkis, Juozai, dangaus ramybėje, ir lai būna lengva tau šios šalies žemelė. *Nuliūdęs.*

DAKTARAI

Lietuvis Dantistas
A. L. Kapočius
517 E. Broadway,
SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 2660
Ofiso valandos nuo 9 iki 12, nuo 1:30 iki 6 ir nuo 6:30 iki 9 v. v.
Seredomis nuo 9 iki 12 val. dieną
Subatomis nuo 9 iki 6 val. vak.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 val. dieną (pagal sutartį)

Tel. TROwbridge 6330
J. Repshis, M. D.
(REPŠYS)
Lietuvis Gydytojas
278 HARVARD STREET
Kampas Inman arti Central Sq.
CAMBRIDGE, MASS.
Ofiso Valandos 2—4 ir 6—8.

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

Queen Ann Laundry
7-11 Ellery St.,
So. Boston, Mass.
Tel. SOU 2923
Skalbiame visokius skelbinius
Pajimame ir pristatome
į namus dykai.

LIEPOS ŽIEDŲ, PIRMO KUOPIMO
TIKRAS BIČIŲ
MEDUS
(100% PURE HONEY)
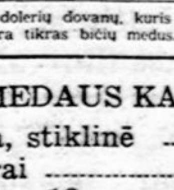
Maistui Vaistams Sveikatai
Gamtos Saldumynas Sveikatai
KONČIAUS BITININKYSTĖ
57 Battery St., No. Abington, Mass.
Šimtas dolerių dovanų, kuris įrodys, jog šis medus nėra tikras bičių medus.

MEDAUS KAINA —
Kvorta, stiklinė .... 85c.
5 svarai $1.25
Galionas, 12 svarų $3.00
Persiuntimą mes patys apmokame. Siunčiame irgi C.O.D.
Končiaus Bitininkystė
57 Battery St.,
No. Abington, Mass.

ŽINUTĖS

Birž. 3 d., Juozapas Sličius apsivedė su Veronika Pralgauskaite. Liūdijo Juozas Baliukonis ir Ona Sličiūtė.

Birž. 6 d., tapo pakrikštytas Vladas Antanas Vlado ir Marės (Žerolytės) Bikauskų. Kūmai Stasys ir Bronė Bikauskai.

Birželio 7 d., Tamas Albertas Likas apsivedė su Aldona Matulyte. Liūdijo Kazys Stukas ir Milda Matulytė.

Sekmadienį, tapo pakrikštytas Vilimas Rapolo ir Anielės (Tamulaitytės) Frechette. Kūmais buvo R. Cuniff ir J. Powell.

Tą dieną vietiniams kunigams pagelbėjo darbuotis kun. Prelatas J. Maciejauskas ir kun. J. Vosylius, MIC. Abu svečiu atlaikė mišias, pasakė pamokslą ir dalyvavo Dievo Kūno procesijoje.

Gražiai procesijai pasibaigus Prelatas po bažnytinėje salėje rodė paveikslus ir kalbėjo. Už tai žmonės sudėjo Kalifornijos lietuvių naujai bažnyčiai aukų. Po tam prelatas išvažiavo į Brocktoną su paveikslų programa. Pirmadienį, rytą jis važiuoja Marianapolio Kolegijon. Vakare grįšta į So. Bostoną vesti noveną prie Saldžiausios Širdies V. J.

Kun. Vosylius dabar atostogauja laukdamas pakvietimo į Amerikos laivyną už kapelioną. Jis apsiėmė atgiedoti šv. mišias ir pasakyti pamokslą birž. 17 d., kurias užsako Šv. Petro parapijos moterų ir merginų gelbėjimo skyrius kareivių, jų giminių ir šio skyriaus gerovei.

Tas skyrius rengia centukų kermošių birž. 17 d., nuo 1 val. p. p., parapijos salės kieme, 492 E. 7th St., kareivių naudai. Vėliau jis ruoš išleistuves kun. J. Vosyliui, MIC.

Šio darbščio skyriaus sekamas svarbus susirinkimas įvyks birž. 15 d., parapijos salėje, 492 E. 7th St.

Sekamą penktadienį, įpuola didžiulė Saldžiausios V. J. Širdies šventė. Šv. Petro parapijos bažnyčioje vakare, bus laikomos Intronizacijos pamaldos. Kviečiamos visos intronizuotos šeimos dalyvauti. Norinčios intronizuotis, tepraneša iš anksto kunigams.

"With all those War Bonds he's the most eligible bachelor in the church!"

Birž. 6 d., mirė, porą mėnesių pasirgusi, miesto ligoninėje, Ona Bendorienė (Raulūškevičiūtė) 26 metų amžiaus, gyv. 9 Loring St. Gimusi Nashua, N. H. Paliko vyrą Albertą, dukterį, sūnų, tėvus, seserį ir du broliu. Laidojama iš Šv. Petro par. bažnyčios birž. 9 d., 9 val. ryte, Šv. Benedikto kapuose.

Birželio 8 d., trumpai sirgęs, mirė, miesto ligoninėje, Adomas Martus (Martusevičius), 46 metų, gyv. 284 E. 8th St. Paėjo Veprių parapijos. Amerikoje pragyveno 31 metą. Paliko žmoną Oną (Bildaitytę), sūnų ir dukterį. Laidojamas, iš Šv. Petro par. bažnyčios, birž. 11 d., 9 val. ryte, Naujos Kalvarijos kapuose.

Velionis pašarvotas pas graborių J. Kasparą, 187 Dorchester St.

Lietuvos Dukterų Draugijos Narėms

Visi mūsų draugijos susirinkimai bus laikomi Parapijos salėje 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.

Kadangi dabar Dievo Kūno šventės ir pamaldos vakarais bažnyčioj dėl tos priežasties, kaip buvo nutarta, tuoj po susirinkimo, birželio 12 d. "Arbatėlės" parengimas neįvyks. Bet susirinkimas bus. *Rašt.*

LANKĖSI

Penktadienį, birž. 5, "Darbininke" lankėsi muzikas J. Žemaitis ir stambus biznierius realestatininkas — valgomų daiktų krautuvės sąvininkas p. Jonas V. Bačinskas. Svečiai apžiūrėjo spaustuvę ir jos įrengimus. P-nas Bačinskas atsilankymo proga užsiprenumeravo metams "Darbininką" ir davė savo biznio skelbimą.

Pereitą savaitę "Darbininke" lankėsi prelatas J. Maciejauskas, Šv. Kazimiero lietuvių par. Los Angeles, Calif., klebonas. Prel. J. Maciejauskas So. Bostone pasisvečiuos pas kun. Pr. Virmauskį iki penktadienio.

Tą dieną lankėsi kun. J. Daunis iš Haverhill, Mass. Jis pasižadėjo pagal išgalių platinti "Darbininką". Sveikiname!

Birželio 5 d. lankėsi Elena Jonušienė iš Brighton, Mass. Atsilankymo proga atnaujino "Darbininką" metams.

DĖKOJA UŽ KALENDORIUS

● *Mrs. Kotrė Aleknavičienė* iš Baltimore, Md. rašo: "Šiuomi noriu padėkoti "Darbininkui" už man prisiųstą kalendorių, kuris man tikrai patinka. Norėčiau panašų gauti ir kitais metais. Siunčiu $1.00 kalendoriaus fondan".

● *A. Perekšlis* iš Athol, Mass. labai patenkintas sieniniu kalendoriu ir jo fondan prisiuntė $1.00.

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

REIKALINGAS bučeris, kuris supranta gerai šį biznį. Bučernės savininkas turi kitą biznį, todėlei reikalingas žmogus, kuris galėtų užimti manageriaus vietą. Darbas užtikrintas su geru atlyginimu. Atsišaukite J. V. Bačinskas, 344 Millbury St., Worcester, Mass.

Įsigykite Nuosavybes Tada, Kada Jos Yra Pigios

Dabar dar yra laikas pasinaudoti perkant namus ar ūkį ir trumpu laiku dvigubai padidinti savo turtą. Nejudoma nuosavybė yra saugiausias investinimas. Nelaukite, nes bargenai retinasi. Turim pasirinkimui dar keletą žemoms, dipresijos kainoms. Pavyzdžiui:

1. 6-ių šeimynų mūrinis namas po 6 kambarius, ąžuolinės grindys, vonios, atskiri kiekvienam garo šildytuvai ir visi kiti moderniški parankumai. Labai parankioj vietoj. Miesto įvertintas $17,500, parsiduos tik už $10,000.

2. 3-jų šeimynų mūras, 14 kambarių, vonios, baltos sinkos ir skalbynės, piazai ir kiti patogumai. Arti Broadway, South Bostone. Savininkė Kalifornijoj — turim greitai parduoti. Kaina $3600.

3. 2-jų šeimynų, 10 kambarių medinis namas, vonios, baltos sinkos ir skalbynės, elektros šviesos ir kiti patogumai. Arti prie pajūrio ir byčių, South Bostone. Labai žema kaina, tik $3600.

4. 15 mylių nuo Bostono, 30 akrų farma, 6 kambarių vieno aukšto namas, barnė, ir vištininkai. Prie gero kelio. Labai tinkamas bile Bostono biznieriui. Kaina tik $4500.

Taipgi, pilniausias kataliogas Bankų ir H.O.L.C. forkliozuotų nuosavybių. Turime keletą namų mainymui. Platesnių informacijų klauskite advokato Gailiaus ofise.

BOSTON REALTY TRUST
317 E Street
South Boston, Mass.

BRANGINKIME SAVO NERVUS

Nervai yra brangus žmogaus turtas. Nervai išklerę — žmogus išskleręs, nervai stiprūs, tvarkingi, žmogus visiems malonus, žinoma, jeigu moka naudotis savo valia, o ne paleidžia visas vadžias ir paskui visus nesusivaldymus yra linkęs pateisinti nervų suirimu. Apskritai, dabar madoj nervais skųstis. Tik dažniausia būna ne nervai sugedę, bet valia išglebusi ir nedisciplinuojama. Tačiau nereikia mažinti ir priežaščių, nervus silpninančių. Ypač dabartiniais laikais: kai gyvenimas labiau įtemptas, nervus erzinančių aplinkybių daug daugiau.

Apskritai, kad nervų sistema būtų geroj būklėj, reikia jai suteikti po darbo reikiamą poilsį, vengti persitempimo, nervus erzinančių priemonių ir tokių minčių, kurios palaiko dvasinį surūgimą.

POILSIO REIKALINGUMAS

Miegas yra geriausias poilsis. Jo metu sustoja fizinis ir dvasinis žmogaus veiklumas. Miegas pats savo teisių pareikalauja. Jei norisi miego, jau aišku, kad organizmas yra pavargęs ar serga. Vaikai, pav., staiga užmiega, suaugęs su miegu gali kovoti ilgiau ar trumpiau. Bet galutinoj sąskaitoj miegas pareikalauja savo teisių. Ir reikia jam nusileisti, nes jis gerovę neša. Žinoma, ir miegas turi būti su saiku ir savo laiku. Miegas — geriausias vaistas prieš nuovargį. Jo metu per dieną organizme susikaupę nuodai išsiskirsto, išgaruoja, nervų narveliai pasisemia naujos energijos.

Suaugusiems dažniausia užtenka 7 val. miego į parą; vaikams nuo 8—10 val. Galop, miego ilgumas įvairuoja ir pagal temperamentą.

Žmonės, kurie nepakankamai ar blogai miega, yra nervuoti, greitai jaudinasi, erzinasi.

Didelis nuovargis, neurastenija, organizmo užsinuodijimas ir k. gali sukelti miegą. Kovai su nemiga daugiausia padeda ne vaistai, bet gera higiena, vengimas, ypač vakare, visokių nervus erzinančių dalykų (mėsos, arbatos, alkoholio), vengimas prieš gulsiant sunkesnio, labiau nervus įtempiančio, darbo.

Patartina negulti aukštelninkai, nes tada sunkiname plaučių darbą ir sukeliame knarkimą; geriau įprasti gulėti ant dešinio šono (širdis tada nesispaudžia), galva žemai padėta. Tada išsilygina kraujo spaudimas induose ir širdis turi mažiau darbo.

VENGTINI ERZINIMAI

Pirmiausia vengtina alkoholio, nes jis labiausiai kenkia nervams. Jo nuodai renkasi nervų ląstelėse ir negreit tepasišalina. Pradžioj alkoholis priverčia nervus įsitempti, bet tas susijaudinimas yra laikinis, po to ateina nuovargis, depresija. Nuolatinis alkoholio vartojimas visai nualina organizmą, sugriaudamas nervų sistemą.

Vengtinas nesaikingas kavos ir arbatos vartojimas. Pradžioj kava ir arbata duoda nervams veiklumo, bet jei jų vartojimas bus perdėtas (ypač vartojant kavą miegui išblaškyti), tai kava ir arbata gali tapti pavojingu erzintoju, kuris priveda prie nemigos ir širdies virpėjimų.

Netvarkingai kieti viduriai sukelia organizmo užsinuodijimą ir tas taip pat kenkia nervų gerovei.

MORALINIAI ERZINIMAI

Tvarkingas linksmumas, žaismas ragina į sveiką judėjimą, greitina kraujo apytaką; priešingai, nuliūdimas, nuolatinis surūgimas, baimė, visokios širdgėlos alsina nervų sistemą, kliudo kvėpavimui ir kraujo apytakai.

Žinoma, geriausia padėtis būtų tada, jeigu žmonės galėtų visada būti ramūs, nesijaudintų, nesierzintų, kad normaliai gyventų, nepersidirbtų, nepersivalgytų, nepersigertų, nepersilinksmintų, žodžiu, vestų visais atžvilgiais saikingą gyvenimą. Mokėtų tvarkyti ir savo darbą ir savo poilsį. Tada nervai būtų sveiki ir žmogus laimingas. Reikėtų pamėginti taip savo gyvenimą tvarkyti. "L-s"

ARBATĖLĖ

Sekmadienį, birželio 14 d., š. m., 3 val. po pietų, L. Vyčių salėj, 137 Emerson St., So. Bostone, įvyks šauni arbatėlė, kurią rengia Amžinojo Rožančiaus narės. Jos nuoširdžiai kviečia visus atsilankyti. Jos rūpestingai darbuojasi, kad toji arbatėlė pavyktų. *Rap.*

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

PARSIDUODA 5 kamb. naujas namas su 1 akeriu žemės už $3000. Taipgi 4 kamb. namas su dvylika (12) akerių žemės, — elektra, furnace, su screened porčiais, garadžius ir vištininkas. Atvažiuoti į Bostoną ima tik pusė valandos, arti visko. Kaina tik $2,500. Langley, Rear 1 No. Main St., Avon, Mass. (2-5-9-12)

PARSIDUODA vieno pagyvenimo 9 kambarių, medinis namas, aliejum apšildomas, bath su shower, visi imprumentai, didelis lotas, graži žolė apie namą, vieta pasistatyti garadžiui. Namas randasi W. Roxbury, Mass. Namas vertas virš $13,000., dabar parduosiu už $5,500. Pašaukite telefonu Mr. Jim, South Boston 3951. (2-5-9)

WONDERLAND JAU ATIDARYTAS

Wonderland, Revere, yra didžiausios šunų bėgimo trekės. Jos yra apšviestos, prisilaikant Karo Departamento nurodymų bei reikalavimų.

Kalbant apie Wonderland's naujas galimybes "dimout", šios įstaigos vedėjas GeorgeC. Funk, gerai žinomas inžinierius ir architektas sako: "Tai yra pirmą kartą tenka Wonderland operuoti karo laiku, kuris visus yra palietęs, bet mes prisitaikėme prie visų reikalavimų, neatsižiūrint kiek kainavo".

Wonderland atsidarė birželio 1 dieną. Pradžia 7:15 vakare. Čia yra kviečiami visi atsilankyti į tas įdomias lenktynes ir maloniai praleisti laiką.

(Skelb.)

Pirk Karo Bonus šiandien. Jie tave ryt išlaikys.

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

PARSIDUODA trijų šeimynų medinis namas ant pirmo aukšto 4 kamb. ant viršutinių po 5 kambarius. Parduosiu pigiai. Atsišaukite tuojau, 33 Mercer St., So. Boston, Mass. Savininkas ant 1-mo floro.

PIRKIT NAMUS

Dabar yra geriausias laikas pirkti namus ir farmas, kol dar nėra pabrangę, ateity namai ir farmos bus brangesni, nes materiolas ir darbininkai eina brangyn, tokiu būdu ir nuosavybės eis brangyn. Aš turiu daug namų ant pardavimo 1-2-3 ir 6 šeimų, iš kurių jūs galit pasirinkti ir už mažą kainą. Nusipirkti, Dorchester, Quincy, Mattapan, Hyde Park, Roslindale, West Roxbury ir Cambridge. Kas norit namą ar farmą pirkti, kreipkitės pas mane.

WILLIAM A. AMSIE
30 Carruth St., Dorchester,
prie Ashmont Station
Tel. GENeva 3719

BRICK HOUSE
Ant Derry Road
Hudson, N. H. Route 102
Tarpe Nashua ir Derry, N.H.
Užkandžiai—Pietūs
Mes Darome Rezervacijas Privačiams ir Parėms.
Kambariai dienai ar savaitei.
Telefonas Nashua, N.H.
1566-W4

South Boston Garage
BROLIAI STRAKAUSKAI, Sav.
Automobilistai! Jei jūs norite, kad jūsų karas ilgai laikytų ir greitai bėgtų, pirkit aliejų ir gasoliną pas mus.
Nuvalom purvinus karus ir išgrysuojame.
Tel. SOU 9530
541 Broadway So. Boston, Mass.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus
MOTERIS PAGELBININKĖ
LIETUVIŲ GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
Turi Notaro Teises
254 W. Broadway,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 2590
Sūnaus gyvenamoji vieta:
838 Dorchester Ave.
Tel. COLumbia 2537

CASPER
FUNERAL HOME
187 Dorchester Street
South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. SOU Boston 1437
SOU Boston 3960

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 East Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
D. A. Zaletskas F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermenims dykai
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815
Tel. SOU Boston 2609

MŪSŲ SODALIETĖS

PASIŠVENTIMAS

Meksikoj mirdami už Kristų katalikai kito nė neturėjo šauksmo, kaip: "Tegyvuoja Kristus Karalius"! Kas myli Kristų Karalių ir garbina ŠŠ. Jėzaus Širdį, nepasitenkina vien pasiaukojimu Jo Dieviškajai Meilei ir visišku atsidavimu Jo globai, bet dar pajunta noro atgailauti ir atsilyginti Jo Širdžiai už visus įžeidimus. Šis meilės laipsnis yra toks brangus ir didelis, kad iš kūrinių pusės didesnio gal nė nebegali būti.

Paprastai žmogui skauda tik jo paties sopuliai, jį spaudžia tik jo paties vargai, bet užmiršti savo, o kentėti kito skausmus, tai retas atsitikimas. Pavyzdį tokio savęs užmiršimo šioje žemėje matome pas motiną. Vaikelio meilė tiek ją patraukia, kad nebegali savęs, tik trokšta vaikeliui gera. Žiūrėk ji naktis niemiega, jei vaikelis serga pasilenkus ant lopšelio verkia; jei jos kūdikį kas ateitų žudyti, motina uždengtų savo krūtine ir greičiau pati žūtų, negu vaikelį atiduotų mirti.

Panaši meilė ir užuojauta pasirodo ir pas Jėzaus mylėtojus. Pamatę, kaip niekinamas Kristus jie deda pastangas, kad suraminti įžeistą Širdį. Matydami Komunijos išniekinimą, stengiasi gerai priimti Jėzų Švenč. Altoriaus Sakramente.

Pasišaukojimas be noro atsilyginti dar nėra visai tobulas; jis turi savyje talpinti tikroj prasmėj pasiaukojimą, t. y. aukos atjautimą. Auka paprastai būna, kai įvyksta sunaikinimas, deginimas, skausmas ar kas panašaus.. Kas pasiaukoja Jėzaus Širdžiaiir pamato, kiek daug Jėzus kenčia, užsidega troškimu kartu su juo kentėti ir jam palengvinti kančia ir, jei galima, atitaisyti padarytą skriaudą.

Mes Sodalietės per šį Birželio mėnesį turėsime progos kasdien parodyti Savo Viešpačiui kiek mūsų širdyse plaka atviros meilės Jo Saldžiausiajai Širdžiai. *O.P.*

ATSIŽYMĖJO

P-lė Margarita Zralek, Šv. Kryžiaus Akademijos auklėtinė, Chicagoje, apturėjo pirmą dovaną už parašymą apysakėlės vardu "Honorable Mention". Panelei Sodalietei siunčiame savo širdingiausius sveikinimus.

SODALIEČIŲ KONFERENCIJA

Gegužės 10-tą dieną Shenandoah, Pa. įvyko Schuylkill apskričio Lietuvaičių Sodaliečių suvažiavimas. Iš paduotų žinių pasirodo, kad suvažiavimas buvo įdomus ir gaivinantis Marijos dvasioje. Merginoms Sodalietėms ir jų Garbingiems Dvasios Vadams siunčiame savo džiaugsmo ir pagyrimo žodį.

GRAŽI DOVANA

Amerikos Sodalietės per savo centrą St. Louis, Šventąjam Tėvui Pijui XII laike Jo Sidabrinio Vyskupavimo Jubiliejaus proga pasiuntė sekantį Dvasinį Bukietą:

Šv. Mišių užsakyta	4,150
Mišių išklausyta	892,266
Šv. Komunijų priimta	652,588
Aplankymas Šv. Sakramento	953,360
Kryžiaus Keliai	487,618
Rožančių	736,703
Kitų maldų	13,727,316
Persigalėjimų	1,067,049
Kiti geri darbai	1,085,692

UŽTVIRTINTI

P-lei M. G. iš Providence, R. I. Sekantieji paveikslai iš tavo prisiųsto sąrašo yra Sodalicijos Centro užtvirtinti:

"Elephant Boy", "To the Shores of Tripoli", "Rio Rita", "Mt. Favorite Blonde", "The Invaders", "The Remarkble Andrew", "On the Sunny Side".

TARNAITĖS ŠVENČIAUSIOJO SAKRAMENTO

P-lė M. S. iš Norwoodo prisiuntė įdomų aprašymą iš savo miestelio vietos laikraščio apie anglų parapijos Sodalietes, kaip jos be galo daug darbuojasi savo parapijos altorių papuošime. Panelė duoda sumanymą, kad visose mūsų lietuvių parapijos Sodaliečių tarpe turėtų kilti tas pats širdingas pasišventimas puošti Viešpaties gyvenamąją vietą.

Sodalicija, kaip tik ir turi prie savo organizacijos sukurtą tam tikrą skyrių, užvardintą: "The Handmaids of the Blessed Sacrament". Tas skyrius turi prirengęs begalo tvarkingą savo konstituciją. Ateityje bandysime šiame skyriuje atspausdinti svarbesnius punktus.

Dėkui Norwoodo Sodalietei už prakilnų rūpestingumą šiame dalyke.

DYKAI

Jūsų redaktorius dykai prisiųs kiekvienai Sodalietei begalo įdomią knygelę vardu "BROADWAY ALIEN". Šį raštelį prirengė gerai žinomas rašytojas Walter Winchell.

Prisiųskite savo antrašą ir 2c. paštos ženklą ir gausite šią knygelę dykai.

Knygelė nupiešia klaidingas mintis apie šių dienų merginas ir parodo, kad turime savo tarpe kuklių ir pavyzdingų panelių. Daug gražaus ir įdomaus galėsite pasimokyti. Reikalaukite: — Rev. F. W. Strakauskas, 151 Rogers St., Lowell, Mass.

Užsisakykite Toniko Pas Mus

Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams.

Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave., Islington, Mass. Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

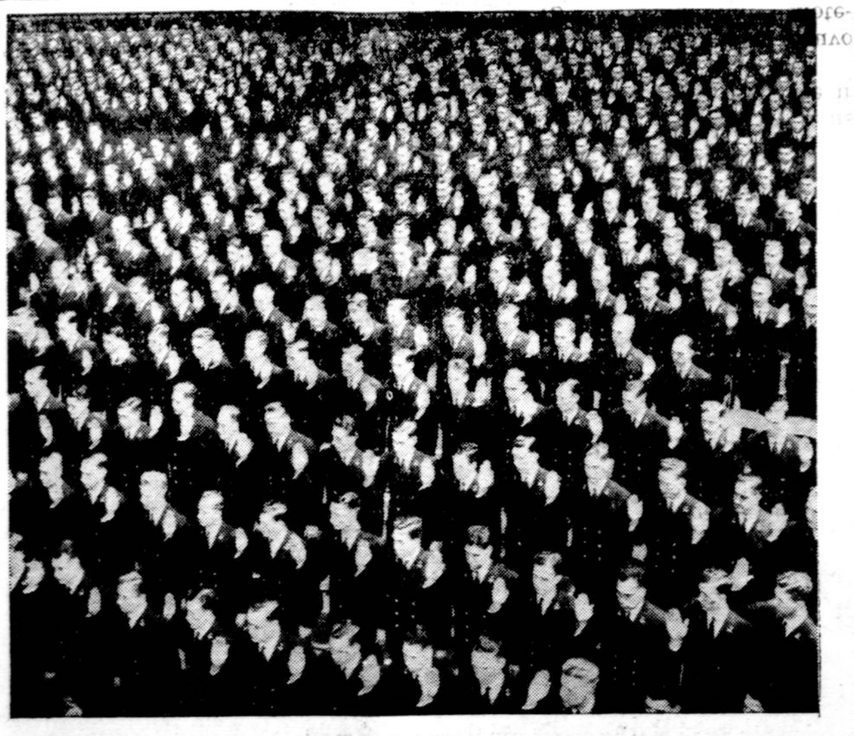

574 Anapolis mokyklos jūreiviai-graduantai priima laike ceremonijų įsipareigojimą. Jie dabar visi Dėdės Samo Laivyno išmokslinti karininkai.

Karas Ir Vedybos

(Kun. S. P. Kneižio, Moterų Sąjungos Centro Dvasios Vado paskaita, kurią skaitė kun. J. Petrauskas, M. S. Apskričio Dvasios Vadas, to apskričio suvažiavime, gegužės 17 d. š. m., Aušros Vartų parapijoj, Worcester, Mass.).

Karas supurtė tvarkingą ir ramų žmonių gyvenimą. Jau ir mes čia Amerikoje pajutome įvairių ir medžiaginių trūkumų. Bet yra sakoma, kad nėra to blogo, kas neatneštų gero. Neregimoji Visagalio Dievo Ranka atima mums malonumus, kurie dažnai būdavo mums nuodėmių priežastys. Taigi medžiaginių daiktų trūkumas kaip tik išeis visiems į gerą. Antra, jei mūsų broliai kareiviai aukoja savo gyvybę už mūsų laisvę, ar mes neturėtume taip pat su noru atsižadėti kaikurių malonumų?

Karas neaplenkia nepalietęs ir dvasinių dalykų. Karas taip įtempia žmonių visas jėgas į medžiaginius daiktus, į visokį prisirengimą, į laimėjimą, kad žmonės per daug lengvabūdiškai atsineša į dvasinius reikalus, ypač į Moterystės Sakramentą.

Amerikai pradėjus kariauti su priešu - užpuoliku, jaunuosius įgilė "meilės vabalėlis". Kiekvienoje parapijoje vedybų skaičius labai padidėjo. Ir aišku, kad jaunieji nesupranta Moterystės luomo svarbumo ir nepermato pavojų, kurie gręsia jų gyvenimui.

Moterystė yra šventa, nes Dievas ją įsteigė. "Veiskitės ir dauginkitės ir pripildykite žemę ir ją pavergkite". Štai yra Dievo žodžiai, kuriais Jis palaimino pirmųjų tėvų moterystę. Adomas gi, supratęs Dievo mintį, pridūrė: "Štai dabar yra kaulas iš mano kaulų ir kūnas iš mano kūno. Ji vadinsis žmona, nes iš žmogaus paimta. Todėl žmogus paliks savo tėvą ir motiną, ir glausis prie savo moters; ir bus du viename kūne". Tokia yra Moterystės pradžia. Remiasi ji ne žmogaus kūno palinkimais, tik yra tiesiog paties Dievo įsteigta tuo pat laiku, kai buvo sutverta pirmoji žmonių pora.

Jėzus Kristus Moterystę pakėlė į Sakramentą, tai reiškia malonių šaltinį. Ir taip nuo Kristaus laikų Moterystė jau ne tik šventas dalykas, bet ir malonių šaltinis; priėmusieji ją, yra pašvenčiami, jis kaip ir kiti sakramentai suteikia sakramentalinę malonę. Apaštalas Povilas, primindamas moterystėje esančių pareigas, sako, kad jie privalo vienas kitą mylėti tokia meile, kaip Kristus myli Bažnyčią ir Bažnyčia myli Kristų, o paskui sako: "Tai yra didis Sakramentas, Kristuje ir Bažnyčioje".

Tikrai negalima buvo geriau išaukštinti moterystę. Kaip Kristus ir Jo Bažnyčia, lygiai ir esantieji moterystėje vienas kitam priklauso. Kaip Kristus ir Bažnyčia, jie turi visuomet mylėtis. Kaip Bažnyčia yra pašvenčiama dėl savo vienybės su Kristumi, taip jie pašvenčiami gyvendami vienas antram. Koks tai kilnus ir šventas Krikščioniškos moterystės supratimas!

Moterystės vyriausias tikslas yra palaikyti žmonių giminę, auginti, auklėti garbingus krašto piliečius, ištikimus Bažnyčios vaikus.

Popiežius Pijus XI, savo rašte: "Skaisti Moterystė", sako: "Krikščionys tėvai supras, kad jie yra pašaukti ne tik žmogaus giminei žemėje platinti ir palaikyti, bet duoti Bažnyčiai sūnų, pagimdyti draug su šventaisiais ir Dievo įnamių".

Priėmę Moterystės Sakramentą, privalo sykiu gyventi iki mirtis juos perskirs. "Ką Dievas sujungė, žmogus teneperskiria". Tikroje moterystėje, nėra persiskyrimų, nėra divorsų. Pijus XI sako: "Dėl to kiek kartų kalbama apie Moterystės sudarymą, tai sudaroma arba taip, kad ji yra tikra moterystė, ir tuomet savyje turi tą amžiną ryšį, glūdintį dieviška teise kiekvienoje tikroje moterystėje; arba jei prileidžiama, kad moterystė yra sudaroma be šio amžino ryšia, tuomet bus ne moterystė, bet neleistina sąjunga, tiesiog priešinga dieviškai teisei; sąjunga, į kurią todėl negalima nei stoti, nei liktis". Vyras ir žmona yra viena visuma. Ta vieninga visuma yra neišardoma. "Dievas sujungė".

Taip reikia suprasti Krikščionišką moterystę.

Tačiau ar taip šį Sakramentą supranta jaunieji? Koks yra gyvenimas vyro, kuris karo yra atskirtas nuo savo žmonos? Vyras karo fronte, žmona viena atskirai gyvena. Ar jų pažadėtoji prie Dievo altoriaus meilė ir ištikimybė išsilaikys per tuos ilgus persiskyrimo mėnesius, gal metus? Kiek rūpesčių, kiek vargų žmona turi pakelti, kada jos vyras karo fronte, gal pasiųstas į svetimą kraštą.

Koks yra užtikrinimas, kad karui pasibaigus vyras - kareivis sugrįš? Gal jis žus karo lauke. Ar negeriau būtų buvę mergaitei palaukti iki po karo? Gal jis bus sunkiai sužeistas karo lauke? Gal sugrįš sužeistas visam gyvenimui? Ar žmona pasiliks ištikima ligoniui vyrui? Gal sugrįš be rankų, ar be kojų? Ar žmona turės ištvermės slaugyti ligonį iki mirties?

Gal žmona gaus iš valdžios pranešimą, kad jos vyras dingo; nežino ar jis pateko į nelaisvę, ar jis nužudytas, jokios tikros žinios nėra. Ką tada žmona darys? Gal praeis metai, du, trys, penki, niekas nežino kur yra jos vyras, gyvas ar miręs? Kas žmonai daryti? Tiesa, valdžios įsakymai leidžia žmonai eiti už kito vyro jei po penkių metų laiko, jos vyras nesurandamas. Bet Bažnyčia tokio leidimo neduoda. Katalikų Bažnyčia neleidžia antrą sykį priimti Moterystės Sakramentą, iki nėra tikro įrodymo, kad pirmas vyras miręs. Ir štai kareivio-vyro žmona pasilieka gyventi visą amžių viena.

Apsvarščius pavojus, kuriuos karas sudaro Moterystės gyvenimui, reikia mergaitėms ir vaikinams rimtai pagalvoti. Jei jų meilė yra tikra, tai ji pasiliks iki tie visi pavojai praeis; jei gi netikra, tai negalima susituokti, nes gyvenimas be meilės virs pragaru.

Kas reikia daryti? Kada jaunieji ateina pas kunigą, tada jau per vėlu jiems kalbėti, ar nurodyti, kodėl jie turėtų palaukti. Jie jau yra nusprendę ir visa žmogiška išmintis ir galybė jų nusistatymo nepajudins. Šiame reikale daug gali prisidėti motinos. Motinos turėtų savo dukterims protingai paaiškinti Moterystės svarbumą ir nurodyti visus pavojus, kokius neša karas.

Į moterystė reikia žiūrėti, kaip į galingą Dievo malonės priemonę paskutiniam ir aukščiausiam žmonijos tikslui įgyvendinti, tai yra sujungti žmoniją su Dievu Avinėlio Puota. Moterystė priklauso Dievui. Jei ji yra Dievo ir Dievui pašventinta, tai reikia ją tokią ir palaikyti; reikia žiūrėti, kad į ją nebūtų neapgalvotai sueita. Visas žmonijos pagrindas yra Moterystė. Mūsų pareiga yra saugoti savo pagrindus, ginti savo gyvybės šaltinį nuo pagonizmo dvasios. Skaisti, nesutepta, tikrai Krikščioniška moterystė bus naujos katalikiškos bendruomenės šaltinis. Kaip pradžioje pasaulio užėjęs visuotinas tvanas visą prarijo, išskyrus šeimą, taip ir dabar pasaulinis karas visą gali sunaikinti, bet Moterystė pasiliks, jei tik mes tikrai Dievo akimis į ją žiūrėsime ir branginsime.

MEILĖ ARTIMUI

Kiekviena organizacija turi svarbesnius savo tikslus. Taip ir jūsų Sodalicija turi savo pamatinius principus, kuo remiasi visas jos ateities veikimas ir pasisekimas.

Savaimi Sodalicijos vardas "SODALITY" paimtas iš Lotynų kalbos "SODALES" reiškia "prietelis", "a Companion". Sudarydamos vieną bendrą šeimą, ir turėdmos Mariją kaipo savo Motiną, Sodalicijos narės turėtų visuose dalykuose parodyti tikrą meilę, kuri padaro jas būti vertomis tokios Motinos. Sodalietės nuolatos turėtų kreipti dėmesį į artimo meilę, taip kaip pirmuose amžiuose pagonys žiūrėdami į krikščionis, sakydavo: — "Žiūrėkite, kaip šie krikščionys myli vienas antrą, ir kaip vieni kitiems padeda".

Sodalicijos įstatymas No. 45 šiame dalyke sako: "Sodalists should deal with one another with brotherly love and Christian Charity, and often pray to God our Lord for the needs of the Sodality and of the Sodalists, and especially for the sick". Jei meilė trykš iš Sodalietės gyvenimo, kaip šis įstatymas reikalauja, tuomet jos pavyzdys kaip magnetas pritraukš ir kitas prie jūsų organizacijos. Niekas taip nepritraukia, kaip tikras, nepavydingas, viršgamtiškas atsidavimas artimo meilei. Papiktinantis dalykas yra matyti Sodalietes atsitolinusias vieną nuo kitos, sudarančias įvairių-įvairiausias "cliques" ir atstumti vieną kitą nuo Dievo galingosios artimo meilės saulės. Plačiau žiūrėkime į savo tikėjimo paslaptis. *B. M.*

VERTA SKAITYMUI

Sodalietės, norinčios perskaityti gilią ir begalo įdomią knygą, kodėl tūlas žmogus atsivertė į Katalikų tikėjimą, turėtų nusipirkti "THE EMANCIPATION OF A FREETHINKER". Rašytojas yra pats atsivertėlis Herbert Ellsworth Cory.

VESTUVIŲ LAIKAS

Birželio mėnuo, tai vedybų mėnuo. Kiek naujų šeimų per šį brangų mėnesį pašvęstą Viešpaties Saldžiausiajai Širdžiai, paaukoja savo naujo gyvenimo žingsnius.

Prie altoriaus laiptų jaunos poros susitinka. Jos šypsena per baltą velioną yra miglota. Jo lūpos yra tvirtos prižadėjime ir drąsoje. Ir jų rankos trumpai dasilyti prižadėjime, kuris didvyriškai atsiduoda ir pasiaukoja.

Tylūs, vos girdimi žodžiai tariami prie altoriaus, ir dvi gyvybės susilieja į vieną ir du žmogu susijungia kilniam ir svarbiam idealui. Meilė juos čia pritraukė; meilė juos paragino, meilė padarė abu kaipo vieną.

Jų akyvaizdoje, ir kadangi jie užprašė, Šv. Sužiedotuvių Mišios esti atnašaujamos, ir meilės iškilmė aukojama, kadangi yra ir jų meilės iškilmė, ir didžiausias Mylėtojas žmonijos ateina ir paima Savo vietą naujame jų pasišventusiame gyvenime.

Ar jaunieji gali pilnai išmatuoti viską, kas pereina per širdį Meilingojo Išganytojaus per šias kelias trumpas minutėles? Tai vėl atsikartoja Kano vestuvių stebuklas, tik šį kartą Jis permaino Jaunikiui ir Jaunajai, ne vandenį į vyną, bet vyną į Savo brangiausią kraują.

Kaip tai būtų geistina, jei visos Sodalietės, žengdamos į šį gražų gyvenimo kelią, laikytų sau už didžią garbę turėti Šv. Mišias, atnašaujamas jų intencijai. *K.K.J.*

NEBIJOSIU

Kolei Jėzaus Širdis plaka,
Meilės ugnimi dangaus,
Jos žaizda man širdžiai sako:
"JIS TAVĘ PRIGLAUS". —
Nebijosiu savo skurdo,
Baisių pragaro garsų, —
Jėzus yra mano turtų,
Pergalė visų.
Jėzus yra mano laimė,
Mano Dievas, mano vis'
Meilėj Jo pražūva baimė
Stiprinas širdis. *V. Š.*

I Need Your Help!

P yra pasižadėjimui; K yra kvotai. Išpildyk savo Karo Bonų pasižadėjimą ir mes išpildysime Karo Bonų kvotą.

Phone 1181

A. P. KARLONAS

Lietuvis Graborius

NOTARY PUBLIC

280 Chestnut St.

New Britain, Conn.